

Terméktájékoztató¹

a Növekedési Hitelprogram harmadik szakaszának I. és II. pillére keretében folyósított refinanszírozási hitelek igénybevételének módjáról és feltételeiről²

1. A NÖVEKEDÉSI HITELPROGRAM TARTALMI ELEMEI ÉS ÜZLETI PARAMÉTEREI

1.1. A program célja és felépítése

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemeként 2013. június 1-jén indította el a Növekedési Hitelprogramot (NHP), a kis- és középvállalkozások hitelezésében megfigyelt zavarok enyhítése, a pénzügyi stabilitás megerősítése, valamint az ország külső sérülékenységének csökkentése érdekében. 2015. október 6-án a Monetáris Tanács (MT) az NHP – fokozatos kivezetését szolgáló – harmadik szakasza elindításáról döntött.

A program³ keretében a jegybank 0 százalékos kamatozású, legfeljebb 10 éves futamidejű refinanszírozási hitelt nyújt a hitelintézeteknek, amit azok egyrészt egy felülről korlátozott éves költség (a továbbiakban: kamatmarzs) mellett kölcsön vagy pénzügyi lízing formájában továbbhiteleznek a KKV-knak (a továbbiakban KKV Szerződés), másrészt ugyanezen cél érdekében refinanszíroznak pénzügyi vállalkozásokat⁴. A Növekedési Hitelprogram a KKV-k hitelhez jutását könnyíti, ezáltal lehetővé teszi olyan projektek megvalósítását, melyek elindítását a magas finanszírozási költség eddig akadályozta.

A program harmadik szakasza két pillérből áll. A II. pillérben a forint refinanszírozási hitelhez egy piaci árazású euro/forint csereügylet (CIRS) kapcsolódik, amely lehetővé teszi hitelintézetek számára, hogy devizában nyújtsanak finanszírozást – árfolyamkockázat nélkül – a természetes devizafedezettel rendelkező KKV-k részére. Mindkét pillér 300 milliárd forintos keretösszeggel került meghirdetésre, azonban 2016. június 7-én az I. pillér keretösszegét a Monetáris Tanács 100 milliárd forinttal 400 milliárd forintra emelte.

1.2. A részvétel feltételei

A programban közvetlen VIBER vagy BKR tagsággal és KELER Zrt.-nél értékpapír-számlával rendelkező belföldi tartalékköteles hitelintézetek vehetnek részt közvetlenül az MNB szerződéses partnereként. A többi bank, integrált takaré- és hitelszövetkezet, valamint pénzügyi vállalkozás a programban közvetlenül részt vevő hitelintézetten mint ernyőbankon keresztül, közvetetten vehet részt (levelezett hitelintézet). Az ernyőbanknak a rajta keresztül a programban részt vevő hitelintézeteket és pénzügyi vállalkozásokat az MNB-vel kötött keretszerződésben és a jelen Terméktájékoztatóban előírtak szerint kell kezelnie, vagyis érvényesítenie kell velük szemben is minden olyan feltételt, amelyet az MNB a vele szerződő partnerektől elvár. A programban csak azon hitelintézetek vehetnek részt, amelyek legkésőbb 2016. január 8-ig a vonatkozó keretszerződést cégszerűen aláírva visszaküldik az MNB részére, abban megjelölve, hogy mely pillér(ek)ben kívánnak részt venni. A programban részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások kizárólag pénzkölcsönt és pénzügyi lízinget⁵ nyújthatnak a KKV-k számára a program keretében.

A programban való részvétel feltétele az MNB AL8 azonosító kódú adatszolgáltatásának teljesítése a jelen tájékoztatóban foglaltaknak, illetve a jelen tájékoztatóban hivatkozott, a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank alapvető feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási

¹ Jelen terméktájékoztató 2016. július 8-tól hatályos.

² Jelen terméktájékoztató csak a program 2016. január 1-jén induló harmadik szakaszának feltételeit tartalmazza. A program első és második szakaszában nyújtott hitelek feltételei az alábbi linken elérhető, megfelelő terméktájékoztatókban találhatóak:

<http://www.mnb.hu/monetaris-politika/novekedesi-hitelprogram-nhp>

³ Jelen tájékoztatóban a továbbiakban *program* alatt a Növekedési Hitelprogram harmadik szakaszát, míg I. és II. pillér alatt ennek megfelelően a program harmadik szakaszának I. és II. pillérét kell érteni.

⁴ Jelen terméktájékoztatóban említett, az MNB által nyújtott „refinanszírozási hitel” alatt a Ptk. szerinti kölcsönt kell érteni. A hitelintézet által – akár pénzügyi vállalkozás közbeiktatásával – a KKV számára nyújtott „KKV hitel” illetve „hitel”, valamint KKV Szerződés alatt a Ptk. szerinti kölcsön mellett a Hpt. szerinti pénzügyi lízinget is érteni kell.

⁵ Ideértve a nyílt végű és zárt végű pénzügyi lízinget, de nem ideértve az operatív lízinget.

kötelezettségekről szóló MNB rendeletnek⁶ (a továbbiakban: adatszolgáltatási MNB rendelet) megfelelően. A programban közvetetten részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások által kötött KKV Szerződések vonatkozásában az ernyőbank teljesíti az MNB felé az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatást.

1.3. A maximálisan igényelhető refinanszírozási hitel és a rendelkezésre tartási időszak

A programban részt vevő hitelintézetek refinanszírozási hitelt maximálisan a részükre pillérenként allokált – forintban meghatározott – hitelkeret erejéig vehetnek igénybe. A pillérek 300-300 milliárd forintos keretösszegéből az egyes hitelintézeteknek allokált hitelkeret meghatározásának alapját az alábbi értékek képezik.

- I) Az I. pillérben: a részt venni kívánó hitelintézeteknek 1) a 2015. szeptember 30-i KKV hitelállományon belüli százalékban kifejezett részarányának (7HT adatszolgáltatás 7HT1501 sora alapján) és 2) a 2015. szeptember 30-i vállalt hitelhelyettesítő garancia és kezesség állományán belüli százalékban kifejezett részarányának (a felügyeleti adatszolgáltatási rendelet C12H tábla C12H111 sora alapján⁷) számtani átlaga.
- II) A II. pillérben: a részt venni kívánó hitelintézeteknek a 2015. szeptember 30-i KKV hitelállományon belüli százalékban kifejezett részaránya (7HT adatszolgáltatás 7HT1501 sora alapján).

Az egyes résztvevő hitelintézetek számára pillérenként allokált keretek összegéről az MNB 2016. január 13-ig írásban értesíti a hitelintézeteket⁸.

Amennyiben a hitelintézet által az NHP harmadik szakasza I. pillérében allokált hitelkeret terhére megkötött és az AL8 adatszolgáltatásban 2016. június 30-ig bejelentett szerződések szerződéses összege nem éri el a hitelintézet részére az NHP harmadik szakaszában az I. pillérre allokált hitelkeret 50 százalékát, akkor az MNB az I. pillérre allokált hitelkeret ki nem használt összegének legfeljebb 50 százalékát újraallokálhatja a hitelintézetek között. Amennyiben a hitelintézet által az NHP harmadik szakasza II. pillérében allokált hitelkeret terhére megkötött és az AL8 adatszolgáltatásban 2016. július 8-ig bejelentett szerződések szerződéses összege nem éri el a hitelintézet részére az NHP harmadik szakaszában a II. pillérre allokált hitelkeret 30 százalékát, akkor az MNB jogosult a II. pillérre allokált hitelkeret 2016. szeptember 9-ig ki nem használt összegének legfeljebb 50 százalékát újraallokálni a hitelintézetek között. Az MNB erről írásban tájékoztatja a vele keretszerződést kötött hitelintézeteket. Az MNB az újraallokáció eredményéről az I. pillér esetében 2016. július 8-ig, a II. pillér esetében 2016. szeptember 16-ig írásban tájékoztatja az adott pillérben részt vevő hitelintézeteket. Az I. pillért érintő, 2016 június 100 milliárd forintos keretemelésből adódó többletkeretből az egyes hitelintézeteknek biztosított egyedi keretekről szintén 2016. július 8-ig értesíti az MNB a hitelintézeteket; ez az összeg a hitelintézet allokált hitelkeretét növeli. Ennek allokációja során az MNB figyelembe veszi az egyes allokált hitelkeretek 2016. június 30-i kihasználtságát és a Piaci Hitelprogram keretében kötött – a kkv-hitelezés növelésére irányuló vállalás alapjául szolgáló – HIRS ügyletek volumenét.

(A pénzügyi vállalkozások refinanszírozása céljából lehívott kölcsön is az MNB-vel szerződéses kapcsolatban álló, forrást továbbító hitelintézet allokált keretét terheli, hasonlóan az általa közvetlenül kötött KKV Szerződésekhez.)

A hitelintézet által korábban már felvett hitelek törlesztésre kerülő részei nem vehetők újra igénybe, azaz nincs rulírozási lehetőség.

⁶ Jelen Terméktájékoztató hatályba lépésekor a 50/2015. (XII.9.) MNB rendelet.

⁷ Fióktelepek esetén az F3CB adatszolgáltatási tábla 101-es sorának, 4d oszlopa alapján.

⁸ A szövetkezeti hitelintézetek integrációjának központi bankja a számára allokált hitelkeretet saját belátása szerint oszthatja fel saját maga és az integráció részét képező, a programban rajta keresztül részt vevő egyes levelezett hitelintézetek között, ennek azonban olyan módszer szerint kell történnie, amely nem akadályozza az NHP céljának megvalósulását. A hitelintézetek az MNB részére küldött cégszerűen aláírt levélben lemondhatnak az egyes pillérek keretein belül egymás javára az allokált hitelkeretük egy részéről vagy egészéről az értesítést követően azzal, hogy az átadások eredményeként a keretet kapó hitelintézet allokált kerete legfeljebb 25%-kal emelkedhet az egyes pillérekben a program indulásakor allokált hitelkerethez, illetve június 30-át/augusztus 31-ét követően az MNB általi újraallokációt követően megállapított allokált kerethez képest.

KKV Szerződések megkötésére mindkét pillér esetében 2016. január 1. – 2016. december 30. között van lehetőség. A refinanszírozási hitel lehívására első alkalommal az I. pillér esetén 2016. január 14-én, a II. pillér esetén pedig 2016. március 16-án (értéknap) van lehetőség. A megkötött KKV Szerződésekről szóló adatszolgáltatás első beküldésének utolsó lehetséges napja mindkét pillér esetében 2016. december 30. Folyósítás az első pillér keretében legkésőbb 2017. december 29-én, a második pillér keretében pedig 2017. december 15-én történik (rendelkezésre tartási időszak vége).

Mindkét pillérben kizárólag új beruházási hitelek folyósítására van lehetőség: új beruházási hitelnek minősül az 1.5. pont szerinti beruházási célú kölcsön és pénzügyi lízing, ha azt nem valamely hitelintézetnél vagy pénzügyi vállalkozásnál már fennálló kölcsön vagy pénzügyi lízing törlesztésére fordítják, illetve ezek finanszírozására a KKV nem vett fel más hitelt.

A hitelcélnak megfelelő felhasználást az 1.6. pont szerint a KKV-nak dokumentumokkal kell igazolnia, a folyósító hitelintézetnek, illetve pénzügyi vállalkozásnak pedig ezt ellenőriznie kell. Amikortól a program kihasználtsága pillérenként elérte a 60 milliárd forintot, az MNB a keretösszeg kihasználtságának mértékét minden naptári hónap első keddi munkanapján közzéteszi a megelőző hét utolsó munkanapjával bezárólag beküldött KKV Szerződések összegei alapján.

1.4. A KKV Szerződés adósával szemben támasztott elvárások

A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásánál a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény fogalmai az irányadóak, hitelt a program keretében kizárólag a törvényben előírt feltételeknek megfelelő, belföldi székhelyű KKV-k igényelhetnek. Nem minősül KKV-nak (az NHP vonatkozásában) az a vállalkozás, amelyben az állam vagy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése - tőke vagy szavazati joga alapján - külön-külön vagy együttesen meghaladja a 25%-ot. Továbbá csak azon KKV vehet részt a programban, amely a - hitelszerződés megkötésekor - akár külföldön lévő kapcsolódó és partnervállalkozásaival összevont (konszolidált) éves beszámolója, annak hiányában a vállalkozás nyilvántartása alapján is KKV-nak minősül.

A KKV a KKV Szerződés megkötésekor nem lehet a levelezett, valamint az azt refinanszírozó Hitelintézet - a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerinti - kapcsolt vállalkozása.

További elvárás a programban részt vevő KKV-val szemben, hogy a benne a KKV Szerződés megkötése után tulajdonszerzők a KKV Szerződés megkötését követő 2 évben összesen legfeljebb 50 százalékos tulajdonosi részesedést birtokolhatnak (akár tőkeemelés, átalakulás, beolvadás, összeolvadás révén, ill. a közvetett tulajdonos(ok) személyében bekövetkező változásokat is figyelembe véve). A KKV-kra vonatkozó fenti személyi feltételeknek meg nem felelő és nem magánszemély tulajdonosok (ideértve az állami és önkormányzati tulajdonosokat is) közvetlen és közvetett részesedése összesen sem az első 2 évben, sem azt követően nem haladhatja meg a 25%-ot⁹. Amennyiben ezen feltételek nem teljesülnek, a refinanszírozási kölcsönt haladéktalanul vissza kell fizetni.

⁹ Ez alól kivételt jelent az öröklés útján történő tulajdonszerzés. Továbbá a KKV-k tulajdonosaira vonatkozó korlátozások tekintetében a magánszemélynek minősülő tulajdonosokra előírt szabályok az irányadók azon nem profitorientált szervezetek (pl. alapítványok, egyesületek) tulajdoni hányadára is, amelyekben sem a közvetett, sem a közvetlen állami, illetve önkormányzati tulajdoni hányad együttesen sem haladja meg a 25 százalékat. További kivételként olyan KKV-k esetén, amelyek részvényei be vannak vezetve a Budapesti Értéktőzsdére, a hitel addig tartható fenn a program keretében, ameddig egy nem KKV-nak vagy nem magánszemélynek minősülő részvényes befolyása eléri az 33%-ot (ekkor a Tőkepiacról szóló 2001. évi CXX tv. szerint nyilvános vételi ajánlatot kell tennie), vagy több nem KKV-nak vagy nem magánszemélynek minősülő szereplő befolyása két egymást követő évben – a részvényesektől kapott tájékoztatás alapján – együttesen meghaladja a 33%-ot, állami vagy önkormányzati tulajdonú szereplők esetében a 25%-ot.

1. táblázat: Az KKV adós tulajdonosi körére vonatkozó feltételek

	Hitel futamidejének első 2 évében	2 év után a hitel lejáratáig
A KKV Szerződés megkötésekor tulajdoni részesedéssel bírók, amelyek azóta is KKV-nak vagy magánszemélynek minősülnek	nincs korlátozás	
A KKV Szerződés megkötése után tulajdont szerzők	együttesen maximum 50%-ot birtokolhatnak	nincs korlátozás
Nem KKV vagy nem magánszemély tulajdonosok (függetlenül a tulajdonszerzés dátumától)	együttesen maximum 25%-ot birtokolhatnak	

A II. pillér keretében csak olyan KKV finanszírozható, amely természetes devizafedezettel rendelkezik.

Természetes devizafedezetnek kell tekinteni, amennyiben a KKV üzleti tevékenységéhez kapcsolódó euróban fennálló kiadásait, ideértve az euróban fennálló hitelek törlesztését, valamint a vonatkozó megállapodások szerint euróban meghatározott, de forintban teljesített kiadásokat és adósságszolgálatot is (a továbbiakban együtt: euro alapú kiadások) meghaladják a megvalósítani kívánt beruházás eredményeképp termelődő bevételeket is figyelembe véve keletkezett euro bevételei, ideértve a vonatkozó megállapodások alapján euróban meghatározott, de forintban befolyó bevételeket is (a továbbiakban együtt: euro alapú bevételek). Ezt a hitelintézetnek első alkalommal a hitel igénylésének elbírálásakor a KKV üzleti terve alapján kell vizsgálnia. A továbbiakban a devizahitel teljes futamideje alatt a hitelintézetnek naptári évente legalább egyszer (a KKV beszámolójának elkészültét követő négy hónapon belül, első alkalommal a tőketörlesztés megkezdésének évéről, de legkésőbb a 2019-es évről készített beszámoló alapján) vizsgálnia kell a KKV igazolása¹⁰ alapján. Amennyiben két egymást követő naptári évben a KKV euro alapú bevételei legalább 75 százalékos mértékben nem fedezik az euro alapú kiadásait¹¹, úgy a KKV Szerződésből eredő követelésnek megfelelő euro forrás és – a lentiekben ismertetett kivétellel – a kapcsolódó refinanszírozási hitel a bank erről való tudomásszerzésének napján lejárttá válik, így a hitelintézetnek a törlesztést a következő AL8 adatszolgáltatási napon jelentenie kell, majd annak összegét a következő CIRS elszámolási napon vissza kell fizetnie az MNB részére. Annak érdekében, hogy a futamidő alatt váratlanul csökkenő euro bevételekből esetlegesen adódó árfolyamkockázatot a KKV fedezeti ügylet megkötésével kiküszöbölhesse, a monitoring során a 75 százalékos értéknek való megfelelés vizsgálatakor a vizsgálat tárgyát képező évben az euro alapú bevételek mellett figyelembe vehető euro bevételként az adott évi euro kiadásokhoz fedezeti ügylet keretében – nettó pozíciót tekintve – megvásárolt euro összege is legfeljebb az euro bevételek 25 százalékos mértékéig. A hitelintézetnek ugyanakkor nem kötelező felmondani a KKV Szerződést, dönthet a KKV devizahitelének saját forrásból (NHP-n kívül) való fenntartása mellett. Amennyiben a hitelintézet forintosítani kívánja a KKV devizahitelét, ilyen célból az ehhez kapcsolódó devizaforrás visszafizetése (CIRS cash-flow ennek megfelelő korrekciója) mellett továbbra is fenntarthatja az ehhez kapcsolódó forint refinanszírozási hitelt az MNB részére fizetendő 1 százalékos éves – a 0%-os kamaton felül a lejáratig fizetendő – forintosítási jutalék mellett, amely nem terheli a KKV-knak maximálisan felszámítható 2,5 százalékos kamatmarzsot, azaz továbbhárítható.

¹⁰ Amennyiben a KKV könyvvizsgálatra kötelezett, akkor a könyvvizsgáló által kiállított igazolással, amennyiben a KKV számára nem kötelező a könyvvizsgálat, a beszámolót aláírti jogosult személy(ek) által kiállított igazolással, beszámoló készítésére nem kötelezett KKV esetében pedig a KKV képviselőjére jogosult személy(ek) által kiállított igazolással. Az igazolásnak tartalmaznia kell a KKV tárgyévben euróban keletkezett, illetve euro alapon számított bevételeit, euróban felmerült, ill. euro alapon számított kiadásait, az euro kiadásokhoz kapcsolódó fedezeti ügyleteket (nettó pozíciót tekintve), valamint euróban teljesített, ill. euro alapon számított, de forintban teljesített adósságszolgálatát. (Amennyiben a későbbiekben bebizonyosodik az igazolásban foglaltak valótlanúsága, az a hitel jogosulatlan felhasználásának minősül annak minden jogkövetkezményével.)

¹¹ Amennyiben a KKV lejáró euro alapú egyéb kölcsönének utolsó évre eső törlesztését, vagy annak egy részét egy másik euro alapú kölcsön igénybevételével refinanszírozza, abban az esetben a visszafizetett hitel refinanszírozott részét nem kell az euróban keletkezett adósságszolgálatok közt kimutatni.

A KKV Szerződés adója, nem lehet a hitelt nyújtó hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás kapcsolt vállalkozása¹², valamint pénzügyi intézmény, pénzforgalmi intézmény vagy elektronikus pénz kibocsátó vállalkozás. Továbbá a KKV Szerződés adója által az NHP keretében felvett kölcsönből finanszírozott eszközök bérbe vevője nem lehet a finanszírozást (illetve refinanszírozást) nyújtó hitelintézet, pénzügyi vállalkozás és azok kapcsolt vállalkozásai.

1.5. A KKV hitellel szemben támasztott követelmények

Mindkét pillér keretében kapott kölcsön kizárólag beruházásra használható fel, az alábbi korlátozásokkal. Forgóeszköz-finanszírozási kölcsön a programban nem nyújtható.

Beruházási kölcsönök alatt a jelen program alkalmazásában a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szmt.) 25. §-a szerint meghatározott immateriális javak és az Szmt. 26. § -a szerint meghatározott tárgyi eszközök beszerzésére, a már meglévő vagy bérelt, illetve lízingelt (amennyiben a beruházás aktiválásra kerül) eszközök átalakítására, korszerűsítésére és kapacitásuk bővítésére nyújtható hitel. Emellett beruházási kölcsön folyósítható az Szmt. 27. §-a szerint meghatározott tartós részesedések közül a 2016. május 1. előtt alapított vállalkozásban történő részesedés szerzése céljából azzal, hogy nyilvánosan működő részvénytársaságokban (nyrt.) való részesedésszerzés esetén annak legalább 10 százalékot elérő tulajdoni hányadot kell eredményeznie.¹³ A KKV kölcsön adója által előállított („saját rezsis”, azaz számlákkal nem igazolható) beruházási (rész)tevékenység nem finanszírozható a program keretein belül. Az ingatlan-nyilvántartásban az épület fő rendeltetési jellege szerint lakóingatlanként¹⁴ vagy üdülőként nyilvántartott ingatlan finanszírozására a program keretén belül csak az alábbi esetekben és feltételek mellett folyósítható beruházási hitel:

- ekként nyilvántartott ingatlan tulajdonjogának megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására abban az esetben, ha a KKV a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X.20.) Korm. rendelettel szabályozott tevékenységek közül a Korm. rendelet 2.§ c)-g) alpontjaiban meghatározott, szálloda, panzió, kemping, üdülőház, közösségi szálláshely üzemeltetését végzi vagy fogja végezni ebben az épületben.¹⁵

¹² A 2000. évi C törvény (Szmt) szerint. Ennek a feltételnek a hitelszerződés megkötésekor kell fennállnia.

¹³ Nem vásárolható részesedés, illetve nem végezhető tőkeemelés olyan vállalkozásokban, amelyek tevékenysége ellentétben áll az eszközök vásárlása kapcsán említett feltételekkel (pl. vásárolt ingatlanok bérbeadása, személygépkocsi bérbeadása), továbbá olyan vállalkozásokban sem, amelyek tevékenysége részesedés (ide nem értve a nem portfólióalapon, azaz legfeljebb 3 vállalatban való, nem spekulatív, azaz tartós befektetési célú tulajdonszerzést), valamint értékpapírok adás-vételére és/vagy tartására irányul. Azaz a részesedés szerzése nem használható visszaélészerűen a program keretei közt nem finanszírozható eszközök közvetett megvásárlására. Részesedésvásárlás csak a hitelintézet értékelésre szakosodott munkatársai által készített vagy a hitelintézet által elfogadott értékelő által készített értékeléssel alátámasztott fair értéken finanszírozható.

¹⁴ A jelen Terméktájékoztató vonatkozásában lakóingatlan: a 1995. évi CXVII. törvény 3. § 73. pontja szerinti lakás. Amennyiben a lakóingatlan hasznosítása tartósan kizárólagosan üzleti célúra változik, és ez a tény az ingatlan-nyilvántartásban legalább széljegyként bejegyzésre kerül, úgy az ingatlan tulajdonjogának megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására nyújtható hitel. Amennyiben azonban az átminősítést az illetékes földhivatal bármely okból mégsem jegyzi be, illetve a kölcsön futamideje alatt újra lakáscélú felhasználás valósulna meg az ingatlanban, úgy az NHP-s forrás – jogosulatlan felhasználás miatt – azonnali hatállyal visszafizetendővé válik. Beépítetlen telek ingatlan (tekintet nélkül arra, hogy ezt a tényt tartalmazza-e a tulajdoni lap) vásárlása NHP-ből kizárólag az üzleti tevékenység végzéséhez szükséges felépítmény (építési engedély-köteles épület) létrehozása céljából finanszírozható, ugyanazon projekt keretében. A felépítmény létrehozásához a KKV nem NHP-s, hitelintézet, vagy pénzügyi vállalkozás által folyósított kölcsönt is felhasználhat. Telekvásárlás finanszírozása esetén (attól függetlenül, hogy a projekthez nem NHP-s kölcsön is igénybe vételre kerül-e) a hitelcél szerinti felhasználás csak abban az esetben teljesül, amennyiben a KKV a telekvásárlást finanszírozó NHP-s kölcsön (első) folyósításától számított két éven belül a teljes projektet (azaz az üzleti célú felépítmény létrehozását is) befejezi, és a használatba vételi engedélyt az NHP-s kölcsönt folyósító hitelintézetnek bemutatja. Ellenkező esetben az NHP-s kölcsönt folyósító hitelintézet a nem hitelcél szerinti felhasználás szerinti esetnek megfelelően kell, hogy eljárjon.

¹⁵ A KKV-nak a szálláshely-üzemeltetés végzéséhez szükséges hatósági engedély megszerzését igazolnia kell a finanszírozó felé, azt a hitel utolsó lehívott részletének folyósításától számított 1 éven belül meg kell szereznie és be kell mutatnia a finanszírozó számára. Ennek meghiúsulása esetén a célnak nem megfelelő felhasználás jogkövetkezményei az irányadók. A 2013. évi CXXII. törvény szerint (5.§ 25.) tanyának minősülő ingatlanok esetében kizárólag olyan, a tanyán lévő lakóingatlantól elkülönülő létesítmény építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására

- ekként nyilvántartott, legalább 5 lakásból álló, energiatakarékos ingatlan bérbeadási célú építésére (ideértve egy meglévő ingatlan átalakítását is, annak megvásárlása azonban nem finanszírozható)¹⁶.

A program keretében csak olyan eszköz vásárolható, amely a vállalkozás üzleti tevékenységét szolgálja¹⁷. A beruházással érintett eszköznek (ideértve az ingatlant is) a KKV üzleti célját kell szolgálnia, így az bérbé nem adható¹⁸. A bérbeadás tilalma nem vonatkozik¹⁹:

1. Azon KKV-kra, amelyek tevékenységei közt már 2014. február 28-án is szerepelt a TEÁOR 77-es főcsoportba („Kölcsönzés, operatív lízing”) tartozó tevékenység, és ennek keretében üzletszerűen adják bérbé azt az eszközt, amelyet a beruházási hitelből megvásárolnak.
2. Az üzletszerű bérbeadási céllal történő ingatlan *építésére* (nem lakóingatlanok és nem üdülőknek minősülő ingatlanok esetében ide értve a bővítést, az átalakítást és a felújítást is) irányuló beruházás esetére, ha az adós tevékenységei között szerepel a TEÁOR 6820 szerinti ingatlan bérbeadás, illetve üzemeltetés. (Bérbeadási célú vásárlás tehát az adós ezen tevékenysége esetén sem finanszírozható.)
3. A beruházás tárgyát képező eszköz (beleértve az ingatlant is a lakóingatlanok és üdülők kivételével) cégcsoporton belüli bérbeadására vagy üzemeltetésre történő átadására²⁰ (függetlenül a KKV tevékenységétől) azzal, hogy a csoporton belüli bérbévevő vagy üzemeltető nem adhatja tovább harmadik, (csoporton kívüli) személynek a vásárolt ingatlan használatának jogát. Csoporton belüli bérbeadás nem engedélyezett, amennyiben a bérbévevő saját maga nem valósíthatná meg ugyanezt a beruházást az NHP keretén belül annak feltételrendszerére tekintettel. Csoporton kívüli bérbeadás céljából ingatlanvásárlás nem finanszírozható, akkor sem, ha az üzletszerűen történik (a következő pontban leírt kivétellel).
4. Azokra a kereskedelmi ingatlanokra²¹, amelyek 2015. november 30. előtt felmondásra került vagy nem teljesítővé vált²² – az eredeti finanszírozó konszolidált mérlegében lévő – hitelek biztosítékaként (vagy

nyújtható beruházási kölcsön, amely kizárólag a KKV üzleti tevékenységét szolgálja (tanya vásárlása tehát nem finanszírozható). Ennek ellenőrzése az építési engedélyezési dokumentáció, a tulajdoni lap és a vázrajz alapján kell, hogy megtörténjen.

¹⁶ Energiatakarékosnak minősül az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) kormányrendelet 1. sz. melléklete szerinti, az épület(ek) egészére szóló, legalább AA energetikai minőséget elérő épület. A hitelfelvevő KKV ezt az energetikai minőséget legkésőbb az utolsó folyósítást követő 12 hónapon belül a finanszírozó hitelintézet felé igazolni, a hitelintézet pedig ellenőrizni köteles. Az előírt energetikai minőséget igazoló tanúsítvány határidőben történő benyújtásának elmulasztása esetén a célnak nem megfelelő felhasználás jogkövetkezményei az irányadók. Amennyiben a felépített lakóingatlanhoz tartozó lakás(ok) a futamidő alatt értékesítésre kerülnének, a kintlévő kölcsön eladott lakás(ok)ra eső értékárhányada haladéktalanul esedékessé válik. A bérbé adó KKV tevékenységei közt szerepelnie kell a bérbeadáshoz szükséges TEÁOR 6820-as tevékenységnek. A minimális lakásszámra vonatkozó megkötés szempontjából finanszírozhatók az egyazon projekt keretében épített, egyesével az előírtnál kevesebb lakást tartalmazó lakóépületek is, amennyiben az összes lakásszám eléri az elvártat (pl. 3 db ikerház építése finanszírozható).

¹⁷ E feltétel megszegésének minősül ingatlanberuházás esetén az ingatlan futamidő alatti átminősítése lakó- illetve üdülőingatlaná.

¹⁸ A fennálló bérleti jog a tulajdonátruházástól számítva, legfeljebb 3 hónapig tartható fenn.

¹⁹ Ezek a megengedett feltételek azonban nem használhatók visszaélészerűen olyan célra, hogy a KKV tv. 3.§ (1) pontjában meghatározott korlátokat túllépő, illetve a KKV tv. 3.§ (4) pontban meghatározott tulajdonosi háttérrel rendelkező vállalkozások tartós használatába, valamint nem üzleti célú használatba kerüljenek a vásárolt eszközök. Nem számít visszaélészerűnek a program keretében hitelfelvételre nem jogosult szereplő általi tartós használat, amennyiben az eszközök beszerzésére és finanszírozására a program nélkül is a KKV által valósult volna meg, és a KKV az eszközt bármely szereplő részére hajlandó lenne bérbé adni, azaz nem a program személyi feltételeinek megkerülése érdekében kerül sor a KKV-n keresztüli eszközbeszerzésre. Nem adható bérbé a KKV által épít(tet)ett lakóingatlan a KKV tulajdonosainak, munkavállalóinak, illetve azok közeli hozzátartozóinak, vagy azok tulajdonában, illetve irányítása alatt álló vállalkozásoknak.

²⁰ Csoportnak ebben az esetben az tekinthető, ha a bérbé vevő és a KKV (bérbé adó) tulajdonosi köre legalább 50%-ban – akár közvetetten – azonos.

²¹ Kereskedelmi ingatlanok alatt olyan, teljesen üzleti célt szolgáló ingatlanok értendők, amely részben sem lakóingatlan vagy üdülő (kivéve, amennyiben az a fentebb meghatározott szálláshely-szolgáltatás nyújtása céljából kerül üzemeltetésre átadásra).

²² Nemteljesítés alatt az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról 2. alszakaszának 178. cikke alapján a hitelintézet által ekként nyilvántartott ügyletek értendők. A nemteljesítőként való nyilvántartásnak az átsorolás időpontjától kezdve, folyamatosan fenn kell állnia.

lízingügylet tárgyanként) szolgáltak, illetve szolgálnak²³. Beruházási kölcsön ilyen esetekben az ingatlan megvásárlására, valamint ezt követő átalakítására, korszerűsítésére, felújítására nyújtható. A megvásárlás történhet a) akár közvetlenül az eredeti adóstól, illetve zálogkötelezettől (amennyiben a korábbi hitelt másik hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás nyújtotta, akkor annak hozzájárulásával) b) akár felszámolási eljárás, végrehajtás vagy nyilvános árverés keretében, valamint c) lehetőség van a korábbi hitelt (vagy lízinget) nyújtó hitelintézettől vagy pénzügyi vállalkozástól történő vásárlásra is, amennyiben az ingatlan annak tulajdonába került akár lízingbeadóként, akár a biztosíték megszerzése által (ideértve a – 2015. november 30-i állapot szerint – ezek többségi tulajdonában álló követelés- illetve ingatlankezeléssel foglalkozó vállalkozásoktól történő vásárlást is). A hitelt felvevő KKV nem lehet azonos a korábbi adóssal, és a tulajdonosi körük legalább 50%-ban különböző kell, hogy legyen.²⁴ A KKV-nak az ingatlan megvásárlásához legalább 20% önrészt kell biztosítania, továbbá a kölcsönnel szemben elvárás a legalább negyedévenkénti kamatfizetés, valamint a hitelösszeg legalább 5%-ának törlesztése a futamidő minden évében, legfeljebb – az első folyósítástól számított – 1 éves, tőketörlesztésre vonatkozó türelmi időt követően.

5. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. tv. (Tft.) szerinti mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld haszonbérletére, valamint a 13. § (2) és (4) bekezdésében leírt esetekre.

Személygépkocsi²⁵ beszerzése kizárólag abban az esetben finanszírozható, ha a KKV főtevékenysége 2014. február 28-tól folyamatosan személyszállítás. Amennyiben a beruházással érintett eszköz tulajdonjoga vagy használatának joga átruházásra kerül, a hitelt vissza kell fizetni. Amennyiben a hitellel finanszírozott beruházásnak egy része kerül átruházásra, abban az esetben a hitel fennálló összegének az érintett eszköz(ök)höz kapcsolódó hányadát kell csak visszafizetni. A fent említett feltételeknek a hitel futamideje alatt végig fenn kell állnia, ellenkező esetben annak visszafizetése a feltétel megszegésekor vagy meghíúsulásakor azonnal esedékes.

Amennyiben a hitelintézet által finanszírozott beruházás megvalósításához a KKV EU-s támogatásban is részesül, annak beérkezésekor a hitel önerején felüli – így a hitelből előfinanszírozott – résznek megfelelő összegben a hitelt előtörleszteni szükséges (erre az KKV-nak kötelezettséget kell vállalnia).

A pénzügyi lízingre²⁶ is a beruházási kölcsönökre vonatkozó szabályok vonatkoznak, azzal, hogy részesedésszerzés nem történhet pénzügyi lízingen keresztül.

A program keretében nem finanszírozhatóak a hiteligénylő vállalkozás közvetlen vagy közvetett tulajdonosaitól, vezető tisztségviselőitől, vezető állású munkavállalójától, illetve e személyek közeli hozzátartozóitól, és mindezen személyek akár rész tulajdonában (kivéve a nyilvánosan működő részvénytársaság által kibocsátott részvények tulajdonlását), illetve irányítása alatt álló (ide nem értve a legalább 5 fős testületben betöltött tagságot) vállalkozásoktól történő, továbbá cégcsoporton belüli és a cégcsoport kapcsolt vállalkozásai közötti vásárlások, valamint ezen vállalkozásokban történő részesedésszerzések és tőkeemelések, továbbá mindezen személyek visszerhes közreműködésével megvalósítandó beruházások²⁷.

²³ A korábbi finanszírozást nyújtó hitelintézetnek vagy pénzügyi vállalkozásnak igazolnia kell az ingatlan e feltételeknek való megfelelését.

²⁴ A vevő KKV minden esetben nyilatkozni köteles, hogy sem ő, sem – a megelőző 3 évben – többségi tulajdonosa vagy legalább 50%-ban azonos tulajdonosi körébe tartozó vállalkozás nem volt adósa annak a hitelnek, amely mögött az adásvétel tárgyát képező ingatlan biztosítékul, illetve lízingtárgyként szolgál(t). Erről a tényről a finanszírozást nyújtó hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás is a tőle elvárható gondossággal köteles meggyőződni. Ennek a feltételnek akkor is fenn kell állnia, ha az ingatlan vásárlása saját használat, és nem bérbeadás céljából történik.

²⁵ Személygépkocsi alatt az 1995. évi CXVII. tv. 3. § 45. pontjában szereplő meghatározás szerinti gépkocsikat kell érteni, kivéve azokat, amelyek 8704 vámtarifaszámmal rendelkeznek.

²⁶ Ideértve a kizárólag új beruházáshoz kapcsolódó visszlízinget is, ahol az érintett eszköz a refinanszírozást megelőzően legfeljebb 45 nappal korábban került a KKV tulajdonába.

²⁷ Cégcsoportnak kell tekinteni, ha egyik vállalkozás a másikban közvetlenül vagy tulajdonosán keresztül a szavazati jog vagy a tulajdonjog legalább 20%-át gyakorolja; rész tulajdonlásnak a 20 százalékot elérő részesedés birtoklását kell érteni; irányítás alatt a szavazati jogok legalább 20 százalékának birtoklását, továbbá a 2012. évi I. törvény (Mt.) szerinti Vezető állású munkavállalót, valamint 2014. március 15-ig a 2006. évi IV. törvény (Gt.) szerinti, 2014. március 15. után pedig az új Ptk. (2013. évi V. tv.) szerinti Ügyvezetés tagjait kell érteni. Öröklés esetén, kivételként

A program keretein belül korábban saját forrásból megvásárolt és kifizetett eszközök utófinanszírozására a KKV részére történő egyes folyósítások előtt legfeljebb 45 nappal saját forrásból kifizetett számlák egy csomagban történő refinanszírozása keretében van lehetőség.

Mindkét pillérben a rendelkezésre tartási időszak teljes futamideje alatt van lehetőség több részletben történő folyósításra. A KKV hitel futamideje az I. pillérben lehet hosszabb az MNB által ennek refinanszírozására nyújtott kölcsönétől, de legfeljebb 20 éves lehet. A refinanszírozási hitel futamideje azonban mindkét pillér esetében legfeljebb az első folyósítástól számított 10 év lehet (az I. pillérben legkésőbb 2026. december 31-i, a II. pillérben 2026. december 15-i lejárat); ezt követően a hitelintézetnek más forrásból kell refinanszíroznia a KKV kölcsön fennmaradó részét, így erre az időszakra vonatkozóan már nem kell teljesülnie a program keretében előírt feltételeknek.

A II. pillér keretében nyújtott KKV hitelek esetén úgy kell a törlesztési ütemezést kialakítani, hogy a hitelösszeg törlesztésének legfeljebb 70 százaléka eshet a futamidő utolsó harmadába.

Amennyiben a KKV (elő)törleszti a hitelt, akkor a hitelintézetnek is ugyanilyen mértékben kell a refinanszírozási kölcsönt visszafizetnie az MNB felé, és az esetlegesen közbeiktatott pénzügyi vállalkozásnak is a hitelintézet felé. A II. pillér keretében nyújtott hitelek esetén olyan törlesztési ütemezést, illetve előtörlesztési módot kell a KKV Szerződésben meghatározni, ami alapján a KKV általi (elő)törlesztésre nem kerülhet sor hamarabb, mint a refinanszírozási hitel MNB felé történő soron következő – 15-ei – törlesztésére.

A KKV-knak a program keretében nyújtható hitel alsó határa az I. pillérben 3 millió forint, a II. pillérben 10 ezer euro. Az igénybevétel felső határa az I. pillérben 1 milliárd forint, a II. pillérben 30 millió euro. Ezek a felső összeghatárok a KKV-nak a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 4§ (2)-(4) pontja szerinti partnervállalkozásaival és kapcsolódó vállalkozásaival együtt, a programban résztvevő összes hitelintézettől és pénzügyi vállalkozástól kapható maximális összeget is jelentik.

Az MNB jogosult a KKV-hitel MNB által előírt feltételeknek való megfelelését ellenőrizni. Ennek érdekében bármikor betekinthes az adott KKV-val kötött kölcsön-, vagy lízingszerződésbe a hitelintézet és pénzügyi vállalkozás közötti szerződésbe és egyéb, a hitelfelhasználásra vonatkozó dokumentumokba, valamint közvetlenül pénzügyi vállalkozástól és a KKV-tól is kérhet tájékoztatást (lásd még 3.2 pont).

1.6. A hitel folyósítása, hitelcél ellenőrzése

A fentiekben leírt hitelcélokkal, illetve feltételekkel nem összeegyeztethető felhasználás megnehezítheti az NHP céljainak elérését, csökkentheti a program hatékonyságát. Az MNB ezért elvárja, hogy a programban részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások kiemelt gondossággal járjanak el a nem szándékolt, azaz a program céljaival, szellemiségével nem összeegyeztethető felhasználás kiszűrése érdekében.

A KKV hitel folyósítása a jelen Terméktájékoztatóban előírt hitelcél igazolása²⁸ mellett történhet. A hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a hitelt a KKV általi (illetve pénzügyi lízing esetén a lízinget nyújtó általi), dokumentumokkal igazolt tényleges felhasználás napjánál előbb nem (vagy csak saját forrásból) folyósíthatja a KKV, illetve a pénzügyi vállalkozás számára²⁹. Amennyiben a II. pillérben a refinanszírozási hitel és a CIRS adott havi értéknapjánál (alapesetben a hónap 15. napja vagy ha az nem munkanapra esik, akkor a soron következő munkanap) hamarabb kéri a

megengedett az örökostól történő, cégcsoporton belüli részesedésvásárlás függetlenül a résztulajdonlás mértékétől. Csoporton belüli adásvételnek kell tekinteni azt az esetet is, ha az érintett eszközt a csoporttag lízingeli és az jogilag a lízingbeadó tulajdonában van.

²⁸ A II. pillér esetében a hitelintézet választhat, hogy a forintban kiállított számlákhoz kapcsolódóan a szerződéskötés kori vagy a mindenkori benyújtás kori euro/forint árfolyamnak megfelelő összegben folyósít hitelt.

²⁹ Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) kormányrendelet a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (Kbt.) szerinti értékhatárok felett előírja az építőipari fedezetkezelő kötelező alkalmazását. Kizárólag ilyen beruházások esetén a folyósítás történhet közvetlenül a fedezetkezelő részére azzal, hogy a tényleges felhasználásra (a szállítók kifizetése) később, de az 1.3 pontban részletezett határidőn belül kerül sor.

KKV a hitelrész folyósítását, akkor a hitelintézetnek saját forrásból kell nyújtania a hitelt, és a következő értéken kapja meg a forrást az MNB-től.

A hitelcélnek megfelelő felhasználást a KKV Szerződést kötő hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás köteles, az MNB, valamint a refinanszírozást nyújtó hitelintézet pedig jogosult ellenőrizni. A beruházási hitelre vonatkozó, 1.5 pont szerinti feltételek teljesülését a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás legalább évente köteles ellenőrizni. Az MNB nem határozza meg részleteiben, hogy a KKV-val szerződést kötő finanszírozó milyen módon ellenőrizze a célnak megfelelő felhasználást, mint ahogy az ennek keretében elfogadható dokumentumok körét sem, ugyanakkor köteles a tőle elvárható módon és mértékben mindent megtenni, hogy eleget tegyen ezen ellenőrzési kötelezettségének. A csoporton belüli tranzakciókra, a részesedés szerzésére, illetve bérbeadás esetén a bérbevevők körére vonatkozóan az 1.5 pontban, valamint a programban részt vevő KKV-k tulajdonosi körére 1.4 pontban előírt részletezett feltételek teljesülését a hitelintézet csak a megvalósíthatóság ésszerű határain belül köteles ellenőrizni, de azok betartásáról a KKV-t nyilatkoztatni köteles.

Amennyiben a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a program keretében nyújtott hiteleket átstrukturálja³⁰, megújítja, vagy a KKV azok vonatkozásában 90 napot meghaladó késedelembe esik, akkor a hitelintézetnek az ahhoz kapcsolódó refinanszírozási hitelét haladéktalanul (a II. pillér esetében a soron következő értéken) vissza kell fizetnie az MNB részére. A KKV-val kötött szerződést ugyanakkor nem kell felmondani ezekben az esetekben, az a program keretein kívül fenntartható, módosítható.

Megújítás alatt a KKV Szerződésből eredő tartozások átvállalását és a jogok engedményezését, valamint a KKV Szerződés eredeti szerződő felek általi újrakötését kell érteni.

A hitelintézet és a refinanszírozó hitelintézeteken keresztül a pénzügyi vállalkozás az I. és a II. pillér keretében kapott kölcsönt a teljes futamidő alatt legfeljebb 2,5 százalékos éves kamatmarzs melletti kölcsön, vagy pénzügyi lízing nyújtásával adhatja tovább a KKV számára, amely a finanszírozást nyújtó által választott összetételben tartalmazhatja az ügyleti kamatlábat és egyéb díjjellegű elemeket. A hitelintézet a pénzügyi vállalkozás felé, illetve ernyőbank a levelezett intézmény felé a tevékenységéért legfeljebb éves 0,5 százalékos megfelelő mértékű díjazást számíthat fel azzal, hogy a KKV adós számára fizetendő teljes hitelköltség továbbra sem haladhatja meg a 2,5 százalékos maximált kamatmarzst. Ezen felül azonban a hitelintézet és a refinanszírozó hitelintézeteken keresztül a pénzügyi vállalkozás semmilyen további kamatot, költséget, díjat, jutalékot nem számíthat fel a KKV-nak a KKV Szerződéssel összefüggésben³¹. A hitelintézet, illetve pénzügyi vállalkozás a KKV kölcsönrel kapcsolatos, harmadik személynek fizetendő költségeket (így különösen: a közjegyzői díj, értébecslés díja, garanciaintézményeknek fizetendő kezességvállalási díj, földhivatali díjak, fedezetmódosítási díj, biztosítási díj stb.) a KKV-ra terhelheti. Pénzügyi lízinget nyújtó pénzügyi vállalkozás vagy hitelintézet az ügylet megkötésével kapcsolatosan a fentiek kivételként biztosítási díjat, illetve az adott eszköz lízingbe adó általi megszerzését terhelő vagyonszerzési illetéket továbbháríthat a KKV-ra. Közvetítói díj vagy jutalék továbbhárítása a pénzügyi termék igénybevételével kapcsolatosan nem lehetséges. A II. pillér keretében nyújtott KKV hitelek esetén a korábban tervezettől eltérő lehívás/törlesztés miatti – a KKV hitelre számított – forrásköltség-változásból adódó többletköltségét a hitelintézet az érintett KKV-ra terhelheti, ill. az új ütemezés alapján számított forrásköltségnek megfelelően a hitelt a futamidő fennmaradó részére átárazhatja (akár már az ütemezés megváltoztatásakor, az MNB-vel való, 4.4 pont szerinti éves

³⁰ A program keretében nyújtott kölcsönök és pénzügyi lízingek tekintetében átstrukturálás alatt a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben meghatározott fogalmat kell érteni. A program keretében nyújtott hitelek tekintetében akkor is átstrukturálásnak minősül a fennálló tőketartozás 25 százalékát meghaladó rész törlesztési ütemezésének a futamidő vége irányába történő megváltoztatása (az adott szerződés első adatszolgáltatáskori állapotához képest), ha arra nem a KKV — fent hivatkozott Korm. rendelet 2. § 48. pont a) alpontja szerinti — fizetési nehézségei miatt kerül sor, kivéve ha az csak a tőketörlesztés hónapon belüli dátumát érinti. A KKV szerződés ilyen címen a kölcsön futamideje alatt legfeljebb kétszer módosítható, a módosítások együttesen sem haladhatják meg a fenti mértéket. Az előtörlesztés miatti változások nem minősülnek átstrukturálásnak.

³¹ Kivétel képeznek ez alól az alábbi költségek, amelyek felszámíthatók a 2,5%-ban maximált kamatmarzson felül: (i) a program vagy a KKV Szerződés feltételeinek nem teljesítéséhez kapcsolódó, a keretszerződésben meghatározott, büntető jellegű kamat, késedelmi kamat, valamint egyéb, kizárólag szerződésszegéshez kapcsolódó díj és költség, (ii) a futamidő alatt az ügyfél által kezdeményezett szerződésmódosítással (ideértve a fedezetmódosítást, de ide nem értve az előtörlesztést) kapcsolatban felmerülő mindenkor kondíciós lista szerinti díj.

elszámolást megelőzően). A hitelintézet nem köteles a forrásköltségének bármilyen irányú megváltozását érvényesíteni a KKV kamatában, de a marzsra vonatkozó 2,5 százalékos felső korlátnak a KKV-hitel legutolsó lehívási/törlesztési ütemezése szerint számított forrásköltséghez képest kell teljesülnie³² (figyelembe véve a KKV-val szemben elszámolt korrekciókat is).

1.7. Fedezetek elfogadása

A program keretein belül az MNB fedezett kölcsönt nyújt a hitelintézetek számára. Ez azt jelenti, hogy – minden más jegybanki kölcsönhöz hasonlóan – az MNB javára nyújtott biztosítékok elfogadási (a továbbiakban: fedezeti) értékének minden pillanatban teljes egészében fedeznie kell az MNB kölcsönkövetelését az adott hitelintézettel szemben. Az NHP keretében nyújtott kölcsön esetében az MNB „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározott elfogadható fedezetek körén felül fedezetként elfogadja a hitelintézet a program keretében KKV-nak nyújtott kölcsönből, pénzügyi lízingből eredő követelését (az alább részletezett kivételekkel), a levelezett hitelintézethez vagy pénzügyi vállalkozásnak nyújtott refinanszírozási kölcsönből eredő követelését (a fedezetként elfogadott követelések együtt: Hitelkövetelés), azok tőkeösszegére számított haircuttal csökkentett fedezeti értéken. Az MNB nem fogadja el fedezetként azon KKV Szerződésből eredő követeléseket, amelyek 1) mögöttes biztosítékaul 20 millió forintot meghaladó összegű óvadéki betét (is) szolgál³³ vagy 2) az 1.8. pontban részletezett, a KKV hitel mögötti biztosítékokra vonatkozó elvárásoknak nem felel meg.

A Hitelkövetelésen történő zálogjog alapítása esetén az MNB a program keretében létrejött Hitelkövetelést minden esetben a KKV kölcsön vagy pénzügyi lízing mögötti garancia mértékétől függő 50-80 százalékos értéken, illetve a II. pillér esetén annak a mindenkori euro/forint (a továbbiakban EUR/HUF) árfolyamon forintra átszámított értékén mint fedezeti értéken fogadja el³⁴. A fennmaradó részt „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározott elfogadható fedezetekkel kell biztosítani.

A hitelintézet – az NHP előző szakaszaitól függetlenül – választhatja azt is, hogy a refinanszírozási kölcsönökhöz kapcsolódó fedezeti kötelezettségét kizárólag a normál jegybankképes fedezetek nyújtásával kívánja teljesíteni.

³² A lehívási ütemezés módosulása miatt felmerülő kismértékű forrásköltség-csökkenés miatt - változatlanul hagyott KKV hitelkamat mellett - a kamatmarzs legfeljebb 5 bp-tal lépheti túl a 2,5%-os korlátot, ennél nagyobb mértékű eltérés esetén azonban a KKV hitel kamatát módosítani szükséges. Amennyiben a hitelintézet nem végez egyedi forrásköltség-kalkulációt minden egyes KKV-hitelre, hanem standardizált forrásköltséget határoz meg egyes futamidőkre (egy vagy több tipikus törlesztési ütemezés mellett), akkor ehhez képest kell teljesülnie a marzsra vonatkozó 2,5%-os korlátnak, azaz figyelmen kívül hagyható a KKV-hitel standardtól esetlegesen eltérő lehívási ütemezésének tényleges forrásköltségre gyakorolt hatása.

³³ E korlátozás nem vonatkozik a Hpt. szerinti csoporton kívüli, illetve a finanszírozó hitelintézettel összevont felügyelet alá nem tartozó hitelintézetnél elhelyezett óvadéki betéttel (összeghatártól függetlenül) biztosított követelésekre. A devizában elhelyezett óvadéki betét összegét az óvadéki szerződés megkötésekor érvényes hivatalos MNB devizaárfolyamon kell számítani. Amennyiben a fenti összeget a hitel futamideje alatt bármikor átlépi az óvadéki betét nagysága (eltekintve a devizaárfolyam változása miatti átértékelődéstől, illetve a kamatjövőírásból adódó változástól), a KKV követelés ezt követően nem szolgálhat fedezetként. Ezt a ténytet legkésőbb a változást követő napon az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatásban jelenteni kell.

³⁴ Ezek a követelések automatikusan a fedezeti poolba kerülnek, azonban csak a program keretében nyújtott refinanszírozási hitelek fedezeteként használhatja őket a hitelintézet. A követelések befogadási értéke devizában történt folyósítás esetén naponta változik: a fedezeti érték az aktuálisan fennálló deviza-követelés MNB által közzétett hivatalos EUR/HUF árfolyamon átszámított forint-ellenérték megfelelő százaléka.

2. táblázat: A KKV Szerződéshez kapcsolódó garanciahányad és a Hitelkövetelés fedezeti értékének számításánál annak összegéből levont haircut kapcsolata

Garanciahányad	Haircut
0%-19%	50%
20%-39%	40%
40%-59%	33%
60%-79%	25%
80%-100%	20%

Az MNB fedezeti szintet befolyásoló garanciának kizárólag a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány, a Magyar Export-Import Bank Zrt. által nyújtott azon készfizető kezességvállalást vagy garanciát ismeri el, amely mögött állami viszontgarancia vagy azzal egyenértékű helytállási kötelezettség áll, továbbá az állam – Nemzeti Földalapkezelő Szervezet útján gyakorlandó³⁵ – visszavásárlási jogát is elismeri. A KKV-hitel biztosítékeként szolgáló egyéb garancia vagy készfizető kezesség nem befolyásolja az alkalmazott haircut mértékén keresztül a KKV-hitelkövetelés fedezeti értékét.

1.8. A KKV hitel mögötti biztosítékok

Az MNB a Növekedési Hitelprogram keretében nem írja elő, hogy milyen biztosíték mellett történjék a KKV-k hitelezése, illetve milyen biztosítéket kérjenek a hitelintézetek az általuk refinanszírozott intézménytől. A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások a tevékenységükre vonatkozó jogszabályi előírásoknak és üzletpolitikájuknak megfelelően követelnek meg biztosítéket. Az ernyőbank az általa refinanszírozott intézmény számára előírhatja meghatározott fedezet kötelező alkalmazását vagy mellőzését.

Amennyiben a hitelintézet a Hitelkövetelésén az MNB javára zálogjogot alapít, akkor be kell küldenie a keretszerződés által előírt minden dokumentumot, ami a biztosíték MNB általi esetleges érvényesítéséhez szükséges. A jelzálogjog, illetve ingón vagy követelésen alapított zálogjog MNB javára történő átjegyzéséhez szükséges zálogkötelezetti és zálogjogosulti hozzájárulást (továbbá a biztosíték típusától függően a hitelbiztosítéki nyilvántartásban történő átjegyzésre vonatkozó nyilatkozatokat) el kell előre készíteni (akár a KKV Szerződésbe vagy a biztosítéki szerződésbe foglalva), és a fenti dokumentumokkal együtt meg kell küldeni az MNB részére.

A hitelintézetnek és a pénzügyi vállalkozásnak biztosítania kell, hogy az őt megillető biztosítékok a KKV Szerződésből eredő hitelkövetelés átszállása esetén az MNB által is érvényesíthetőek legyenek. A hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás nem tehet semmilyen olyan jognyilatkozatot, amely az MNB-nek a Hitelkövetelésből történő kielégítési jogát megszünteti vagy hátrányosan befolyásolhatja, valamint köteles megtenni minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a KKV Szerződésből eredő követelések behajthatóak legyenek, ideértve a biztosítékok érvényesítését is³⁶. Ennélfogva a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás – eltekintve a számára érdemi fedezeti értékkel nem bíró biztosítékoktól – olyan biztosítéket nem fogadhat el (pl. nem kizárólag NHP-s hitelt biztosító keretbiztosítéki jelzálogjog), ami az MNB által nem érvényesíthető a követelés átszállása esetén.

³⁵ A 262/2010. (XI. 17.) Korm. rendelet 33/A. § szerint.

³⁶ Amennyiben az NHP-s kölcsön telekvásárlást (is) finanszíroz, és a telekvásárlást tartalmazó projekt hitelintézet, vagy pénzügyi vállalkozás által folyósított, nem NHP-s (rész)finanszírozást is tartalmaz (pl. a felépítmény finanszírozása nem NHP hitelből történik), úgy az NHP-s kölcsönt biztosító jelzálogjog ranghelye meg kell, hogy előzze a nem NHP-s kölcsönt esetlegesen biztosító jelzálogjog ranghelyét minden, az NHP-s kölcsönt is biztosító fedezeten. Amennyiben a KKV kölcsön mögötti biztosítékok nem felelnek meg minden vonatkozásban a jelen pontban meghatározott előírásoknak, akkor az adott KKV kölcsön – az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatásban való megfelelő jelentéssel – kizárólag 100 százalékos értékpapír fedezet mellett is refinanszírozható.

Ha a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás számára a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés vonatkozásában egy korábban létrehozott keretbiztosítéki jelzálogjog is biztosítékul szolgál, akkor a fentiekre tekintettel külön be kell jegyezni a hitelintézet javára egy – az MNB számára átjegyezhető – új jelzálogjogot a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelésre vonatkozóan³⁷. Mivel azon alapelvnek ekkor is teljesülnie kell, hogy az MNB számára átszálló fedezetek nem bírhatnak alacsonyabb fedezeti értékkel, mint azok, amelyek a hitelintézet számára a tényleges fedezetet jelentik az NHP hitel nyújtásakor, ezért az MNB ezt csak az alábbi esetekben fogadja el biztosítékul:

1) a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés biztosítékaként létrejött új jelzálogjog megelőzi a keretbiztosítéki jelzálogjogot, és a ranghelycseréhez szükséges hozzájárulás (a bejegyzéshez szükséges egyéb dokumentumokkal együtt) a zálogjogi nyilvántartást vezetőhöz benyújtásra került;

2) amennyiben az 1) pontban foglaltak alkalmazására nincs mód (mert pl. egy másik hitelező jelzálogbejegyzése szerepel a hitelintézet keretbiztosítéki jelzálogjoga után), úgy elfogadható a soron következő szabad ranghelyre történő jelzálogbejegyzés is, ha a zálogtárgy hitelbiztosítéki értéke elégséges ahhoz, hogy fedezetet nyújtson – a keretbiztosítéki jelzálogjoghoz és az esetleges egyéb jelzálogjogokhoz kapcsolódó követeléseken túl – a KKV Szerződésből eredő teljes Hitelkövetelés kielégítésére ezen ranghely mellett is.

A KKV hitelek és a pénzügyi vállalkozással kötött szerződés mögé bevont fedezetek módosítása megengedett az MNB külön jóváhagyása nélkül, ha ezzel nem csökken a követelés fedezeti értéke, illetve az nem érinti hátrányosan az MNB-t. Szintén nem szükséges az MNB jóváhagyása az olyan módosításokhoz, amelyek során a programba való befogadáskori – a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás belső szabályzatai alapján számított fedezeti értékekből eredő – fedezettségi arány megtartása mellett kerül sor a KKV, illetve a pénzügyi vállalkozás törlesztésével összhangban bizonyos fedezetek kiengedésére vagy alacsonyabb fedezeti értékűre való cseréjére. A fedezettségi szint csökkenésével járó szerződés-módosításokhoz az MNB külön engedélye szükséges. (A módosításhoz kapcsolódó dokumentumokat minden esetben be kell küldeni az MNB részére.)

Az MNB nem követeli meg a KKV Szerződés közjegyzői okiratba foglalását, kivéve ha a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés és az azt biztosító fedezetek MNB általi érvényesítéséhez erre az okirati formára szükség van. Amennyiben a hitelintézet döntése alapján – vagy a zálogjogi nyilvántartásba bejegyzés céljából – kiállításra kerül közjegyzői okirat, úgy azt kell beküldeni az MNB részére.

1.9 A CIRS ügyletek főbb jellemzői

A II. pillérben részt vevő hitelintézet köteles a forint refinanszírozási hitelt euróra cserélni az MNB-vel kötött piaci árazású kamatcsere-ügylet (cross-currency interest rate swap, a továbbiakban CIRS) keretében, amely az üzletkötések értéknapjain el- és visszacserélt tőkeösszegek tekintetében igazodik a KKV Szerződések mindenkor fennálló – azaz hitellehívásokkal növelt és törlesztésekkel csökkentett – állományához (és így a futamidő alatt elcserélt maximális tőkeösszeg nem haladhatja meg a KKV Szerződések aggregált szerződéses összegét). A részt vevő hitelintézetek 2016 márciusa és 2017 januárja között (CIRS rendelkezésre állási időszak) havonta egyszer (minden hónap 15-e előtti keddi munkanap) köthetnek új CIRS ügyletet az MNB által egy hónappal korábban előre meghirdetett paraméterek (hozamgörbék, EUR/HUF bázis, diszkontfaktorok) és a kötés napján az MNB által közzétett hivatalos EUR/HUF devizaárfolyam alkalmazásával. Ugyanezek a napokon nyílik lehetőség a korábban megkötött CIRS ügyletek pénzáramlásainak módosítására, amennyiben a mögöttes KKV ügyletek korábban várt (és a megkötött CIRS ügyletek pénzáramlásaiban is megtestesülő) hitellehívásaiban vagy törlesztéseiben változás áll be. 2017. februártól – szintén havonta egyszer – fennáll a lehetőség (és egyúttal kötelezettség) a már megkötött CIRS ügyletek pénzáramlásainak korrekciójára, azok teljes futamideje alatt, a KKV-k korábban ütemezettől eltérő lehívásai és törlesztései esetén. A CIRS-ben mind az EUR, mind a HUF láb fix kamatozású, a tőkecserékre és kamatfizetésekre havonta (minden hónap 15-e, illetve ha az nem munkanap, akkor az azt követő első munkanap) kerül sor. A refinanszírozási hitel kamatfizetésével való összhang miatt a forintlábban 0% az MNB által fizetett fix kamat, így a fix

³⁷ Kivéteklént keretbiztosítéki jelzálogjog biztosíthat több, kizárólag NHP-s és NHP+-os követelést egyszerre.

euro kamatban tükröződik az árazáskori EUR és HUF hozamgörbe, az FX bázis görbéje, valamint egyéb tényezők hatása egyaránt. A CIRS forintlábának pénzmozgásai így pontosan megegyeznek a refinanszírozási hitelével. Amennyiben tehát a KKV hitellehívásai és törlesztései a CIRS havi rendszerességű értéknapjaira esnek (minden hónap 15-e, illetve ha az nem munkanap, akkor az azt követő első munkanap), akkor a hitelintézetnek a tőkemozgásokból adódóan nem keletkezik addicionális likviditási igénye³⁸ sem forintban, sem devizában a futamidő alatt.

2. A LEBONYOLÍTÁSI FOLYAMAT ÁTTEKINTŐ BEMUTATÁSA

2.1. A lebonyolítás alapelvei

- Az MNB kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, tehát előfinanszírozást nem nyújt. Az MNB-s refinanszírozási hitelt tehát a hitelintézet legkorábban aznap kaphatja meg az MNB-től, amikor maga is folyósít a KKV, illetve pénzügyi vállalkozás (vagy lízing esetén a beruházás tárgyát képező eszköz szállítója) számára.
- Az MNB 'pool' alapon kezeli a KKV hitelek refinanszírozását, tehát pillérenként egy fennálló hitelkövetelést tart nyilván a hitelintézettel szemben³⁹, amelynek értéke (fennálló tőkekövetelés összege) a beküldött érvényes és már folyósított KKV hitelek fejében kapott újabb folyósítással emelkedik, a törlesztésre került bejelentett KKV hitelek tőkeösszegének csökkenése miatt vagy egyéb ok miatt a programból való kiesésével (90 napon túlnyúlóan nem teljesít, átstrukturálásra kerül, a hitelszerződés egyéb okok miatt megszűnik) pedig csökken.
- Az MNB által folyósított hitel lejáratát igazodni kell a refinanszírozott KKV hitel lejáratához, de előbbi az I. pillérben legfeljebb 2026. december 31.⁴⁰, a második pillérben pedig 2026. december 15. lehet. (lásd még a 4.2. pontot).
- Az MNB-hez fedezetként benyújtott Hitelköveteléseket az MNB névértéken (fennálló tőkeösszeg értékében) refinanszírozza, de jelzálog tárgyaként (pénzügyi biztosítékként) ennél a meghatározott haircut-tábla (lásd 1.7. pont) szerint csökkentett – és a II. pillér esetében az aktuális EUR/HUF árfolyamon forintra átszámított – fedezeti értékben fogadja el.

2.2. Lebonyolítás az első pillérben

Az I. pillér lebonyolítása lényegében a második szakasz esetében megszokott módon történik. T napon a hitelintézetnek a legkésőbb T napig folyósított KKV hitelek, illetve részfolyósítások összallománya alapján nyílik meg a joga az MNB-től a refinanszírozási hitelt lehívni, azzal, hogy a T napi lehívásnál az MNB a T-1 napon 15:00-ig⁴¹ beérkezett adatokat veszi figyelembe. T napon esedékes törlesztéseket T-1 napon 15:00-ig kell jelenteni a hitelintézeteknek, ez alapján kerül sor a refinanszírozási hitel T napon történő törlesztésére.

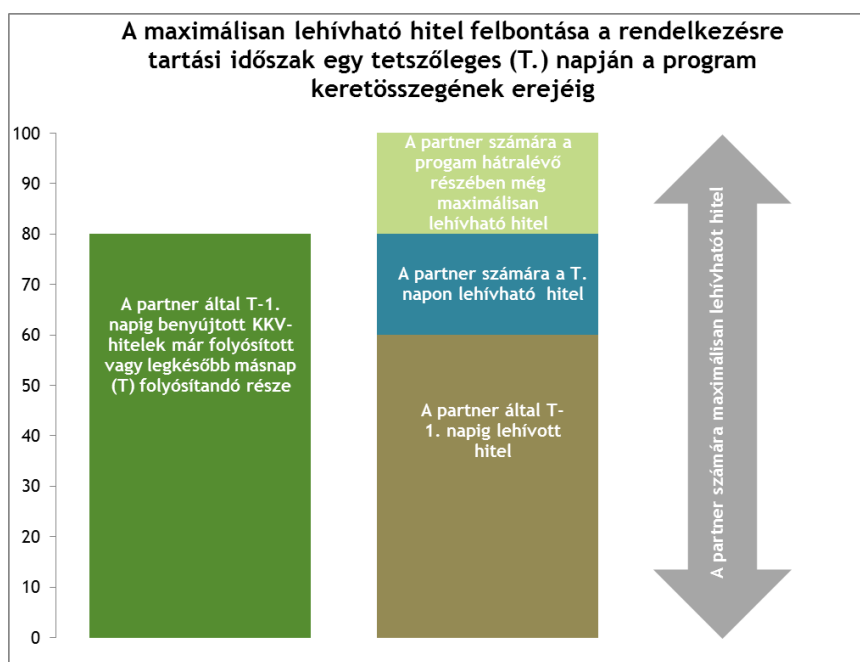
³⁸ Eltekintve a marginolástól és a CIRS refinanszírozási hitel-folyósítás időben történő megelőzése miatt jelentkező napon belüli likviditási igénytől.

³⁹ Az NHP első, második és harmadik szakaszában folyósított hiteleket az MNB külön tartja nyilván.

⁴⁰ A KKV hitel futamideje az I. pillérben lehet hosszabb (de legfeljebb 20 éves) az MNB által ennek refinanszírozására nyújtott kölcsönétől, utóbbi futamideje azonban mindkét pillére esetében legfeljebb az első folyósítástól számított 10 év lehet (legkésőbb 2026. december 31. és 2026. december 15.); ezt követően a hitelintézetnek más forrásból kell refinanszíroznia KKV kölcsön fennmaradó részét.

⁴¹ Szombati munkanapokon az adatszolgáltatás határideje a szokásos 15:00 helyett 12:00. A Terméktájékoztatóban közölt, adatszolgáltatásra vonatkozó 15:00 határidők mindenhol ekként értendők.

1. ábra: A részt vevő hitelintézet (partner) – és a rajta keresztül közvetetten részt vevő pénzügyi intézmények – által a program keretében folyósított KKV-hitelállomány és az MNB-től lehívható refinanszírozási hitel viszonya

A jegybanki refinanszírozási kölcsön lehívásának folyamata a következőképpen valósul meg. A partner a KKV-kal – akár a levelezett hitelintézetei, illetve általa refinanszírozott pénzügyi vállalkozások által – megkötött új szerződésekről – illetve az egyes paraméterek megváltozásáról – minden nap 15:00 óráig nyújthat be adatszolgáltatást. Az MNB a jelentett, feltételeknek megfelelő KKV-hitelek összegében állapítja meg a hitelintézet számára rendelkezésre álló lehívható hitelkeretet a következő (T) napra vonatkozóan. A hitelintézet tehát másnap (T napon) ezen hitelkeret összegéig tudja a jegybank Pénz- és devizapiac igazgatósága (treasury) területénél a kölcsönügylet megkötését kezdeményezni, figyelembe véve természetesen a korábbi lehívásokat is. A folyósításra T napon kerül sor. A hitelintézetnek tehát a kívánt folyósítási napot megelőző munkanapon 15:00 óráig kell legkésőbb benyújtania az adatszolgáltatást a KKV-hitelről, és az adatszolgáltatást követő napon kölcsönügyletet kezdeményeznie. Míg egy adott KKV hitelről az első adatszolgáltatást az első folyósítási dátum és összeg ismeretében bármikor beküldheti a hitelintézet a kölcsönszerződés megkötése és a refinanszírozási hitel kívánt folyósítását megelőző nap között, a fennálló KKV-hitelkövetelés összegének megváltozását (akár növekedését részfolyósítás esetén, akár a csökkenést eredményező törlesztések, vagy a hitelt érintő egyéb események esetén) a hitelintézetnek a változást megelőző napon 15:00 óráig kell jelentenie, hogy a T napi üzletkötésre vonatkozóan az MNB ennek megfelelően frissíthesse a hitelintézet lehívható hitelkeretét. (Lásd még: 4.1 pont.)

A lebonyolítás lépései:

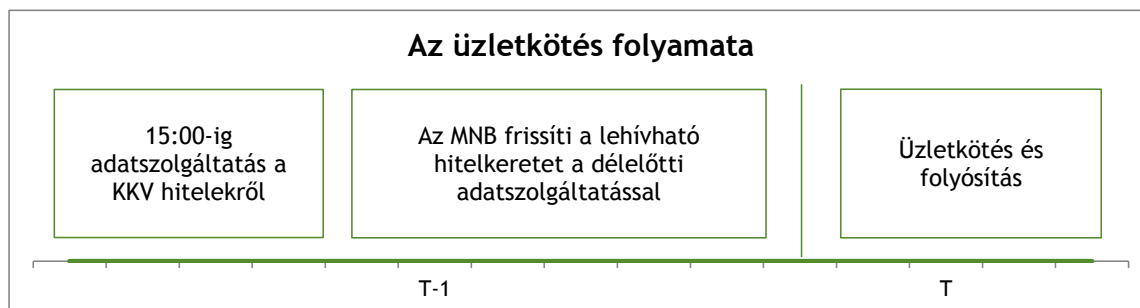
1. A hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a program feltételeinek mindenben⁴² megfelelő hitelszerződést köt a KKV-val.
2. A hitelintézet a megkötött hitelszerződés(ek) adatai, illetve az egyes paraméterekben bekövetkezett változások alapján összeállítja az MNB által specifikált formában az MNB számára rendszeresen küldendő adatszolgáltatást (lásd 3.1. pont). MNB ajánlás: az adatcsomag naponta egyszer készüljön el, nagyfokú gondossággal (adatok és formátum pontossága) és lehetőleg négy szem elvű folyamat eredményeként.

⁴² Tekintettel arra, hogy a folyósítás napján a folyósítandó összeg csak rendkívül indokolt esetben kérhető, az adatszolgáltatást egy hitelintézet csak akkor nyújtsa be, ha a folyósítási feltételek teljesültek, vagy biztosan teljesülni fognak.

3. A hitelintézet naponta 15:00-ig eljuttatja az elkészített adatcsomagokat az MNB számára a GIROHáló GiroFile kommunikációs szolgáltatás „szamvez” csatornáján (lásd 3.1. pont).
4. Az MNB erre a célra kifejlesztett feldolgozó rendszere fogadja és validálja az adatcsomagot és pár percen belül visszajelzést küld a hitelintézetnek az adatcsomagban szereplő rekordok (egyedi KKV-hitelszerződésekre vonatkozó sorok) befogadásáról vagy elutasításáról (lásd 3.1. pont). A visszajelzés szintén szabványos file-ban történik ugyanúgy a GIROHáló GIROfile csatornán történő küldéssel. Az MNB minden beküldött és beérkezett adatcsomagra visszajelez.
5. Amennyiben a program keretében a hitelintézet kéri a Hitelkövetelések fedezetként történő elfogadását, a hitelintézet legkésőbb a folyósítás napján 13:00-ig eljuttatja a bejelentett KKV-szerződések egy eredeti példányát, valamint a biztosítékokhoz kapcsolódó dokumentumokat az MNB expedíciójára jelen Terméktájékoztató 5. pontjában jelzetteknek megfelelően.
6. Az MNB 15:00-t követően belső feldolgozási folyamatok eredményeképpen kiszámítja, hogy az MNB-hez frissen bejelentett, illetve aktualizált, feltételeknek megfelelő KKV-hitelállomány alapján mekkora a hitelintézet teljes Lehívható Hitelkerete és ehhez képest mennyi MNB-s hitelt hívott le eddig. A kettő különbsége („Fennmaradó Lehívható Hitelkeret”) jelenti a kötelezően lehívandó MNB-s hitelösszeget a következő munkanapra vonatkozóan. Ez a szám lehet negatív is, amennyiben a törlesztések, valamint a valamilyen ok miatt inaktívvá vált hitelek tőkeösszege nagyobb az adott napon esedékes (rész)folyósítások összegénél. Ebben az esetben az MNB-s refinanszírozási hitel megfelelő mértékű törlesztése következik be.
7. A hitelintézet minden munkanapon (T nap) 13:00 és 15:00 óra között jelentkezhetsz üzletkötésre hitellehívás vagy törlesztés céljából az MNB üzletkötőinél⁴³, egyértelműen megjelölve, hogy melyik pillér keretében kíván hitelügyletet kezdeményezni. Az üzletkötés a 4.2 pontban jelzett módon és csatornákon történik.
8. A megkötött ügyletekről a hitelintézet az üzletkötést követően T napon a 4.6 pontban jelzett formátumban visszaigazolást (konfirmáció) kap.
9. a) T napon este (VIBER zárás után) az MNB az érvényes és T-1 nap 15:00-ig befogadott adatok alapján újra kiszámítja a megfelelő haircutokat érvényesítve a hitelintézet aktív és bejelentett Hitelkövetelések fedezetként való elfogadásából származó hitelkeretét (limitjét), ami hozzáadódik a hitelintézet által már a VIBER napközbeni hitelhez, illetve egyéb MNB-s fedezett hitelekhez képzett értékpapír-fedezetekhez. (Amennyiben a hitelintézet nem választotta a Hitelkövetelések fedezetként való benyújtását, a Hitelkövetelések miatti limitemelésre nem kerül sor.)
 - b) Ezt követően (VIBER zárás után) az MNB a hitelintézet pénzforgalmi számlájának jóváírásával folyósítja az aznap lehívott hitelösszeget.
 - c) Ezzel párhuzamosan a refinanszírozott KKV-állomány (elő)törlesztés vagy egyéb ok miatti csökkenése esetén T napon este (VIBER zárás után) terheli meg az MNB a hitelintézet pénzforgalmi számláját a csökkenés összegével.
 - d) A KKV hitelek fedezetként történő befogadásáról, az NHP hitel folyósításáról és törlesztéséről az MNB által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételek 1. számú függeléke szerinti MT 581 típusú SWIFT üzenettel értesül a hitelintézet. Az üzenet kitöltésére NHP hitel folyósítása és törlesztése esetén az O/N hitelekre vonatkozó szabványok az irányadók. A KKV hitelek fedezetként való bevonása esetén a fedezetváltozásról szóló MT 581 üzenet 72 mező első sorában az /X/AZONOSÍTÓ/ szó és az érintett NHP Hitel fedezet azonosítója szerepel, a második sor „//” után az NHP hitelhez kapcsolódó fedezet megnevezését tartalmazza.

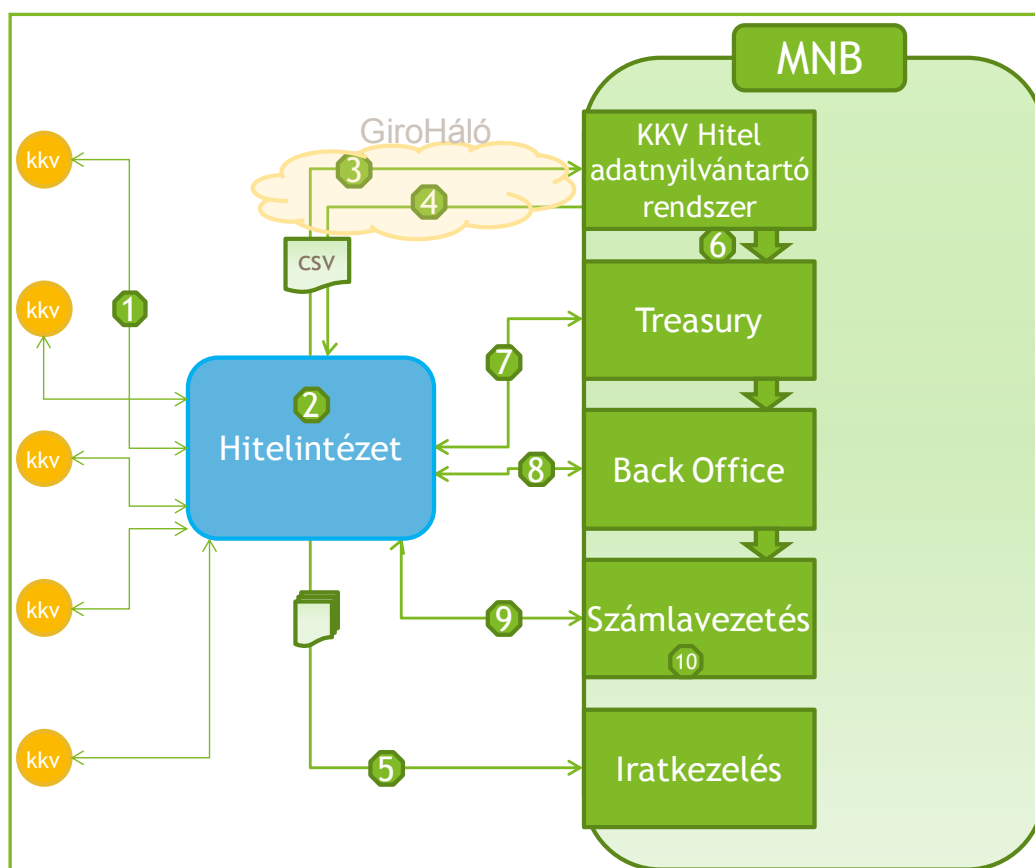
⁴³ Szombati munkanapokon a üzletkötésre a szokásos 13:00-15:00 helyett 9:00-11:00 között van lehetőség. A Terméktájékoztatóban közölt, üzletkötésre vonatkozó határidők mindenhol ekként értendők.

2. ábra: Az üzletkötés és elszámolás időzítése

10. Alapvető elvárás az, hogy a hitelintézet a KKV Szerződésből, illetve a pénzügyi vállalkozásnak nyújtott kölcsönből eredő Hitelkövetelést csak a program keretén belüli hitelfolyósítás fedezeteként veheti számításba. A hitelintézet tehát nem használhatja azt a lehetőséget visszaélészerűen, hogy az automatizált folyamatok általános esetben globális fedezetvizsgálat keretében a hitelintézet összes fedezetét (normál fedezeti kör és az NHP-s Hitelkövetelések megfelelő fedezeti értéken) vetik össze a hitelintézet összes fennálló MNB-s hitelének összegével⁴⁴. Amennyiben a két érték közül a fedezetek értéke kisebb, az MNB a jelenleg is érvényes folyamatnak (ld. „A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételei”) megfelelően pótlólagos fedezetbekérésre vonatkozó felszólítást küld ki. (E pótlólagos fedezetbekérést csak a normál fedezeti körbe tartozó instrumentumokban lehet teljesíteni, legkésőbb másnap 12:00-ig).

3. ábra: A teljes folyamat áttekintő ábrája

⁴⁴ Ha a hitelintézet minden nap lehívja a Fennmaradó Lehívható Hitelkeretének megfelelő összeget az MNB-től az előírásoknak megfelelően, úgy automatikusan megfelel ennek az elvárásnak.

2.3. A II. pillér lebonyolításának az I. pillértől eltérő sajátosságai

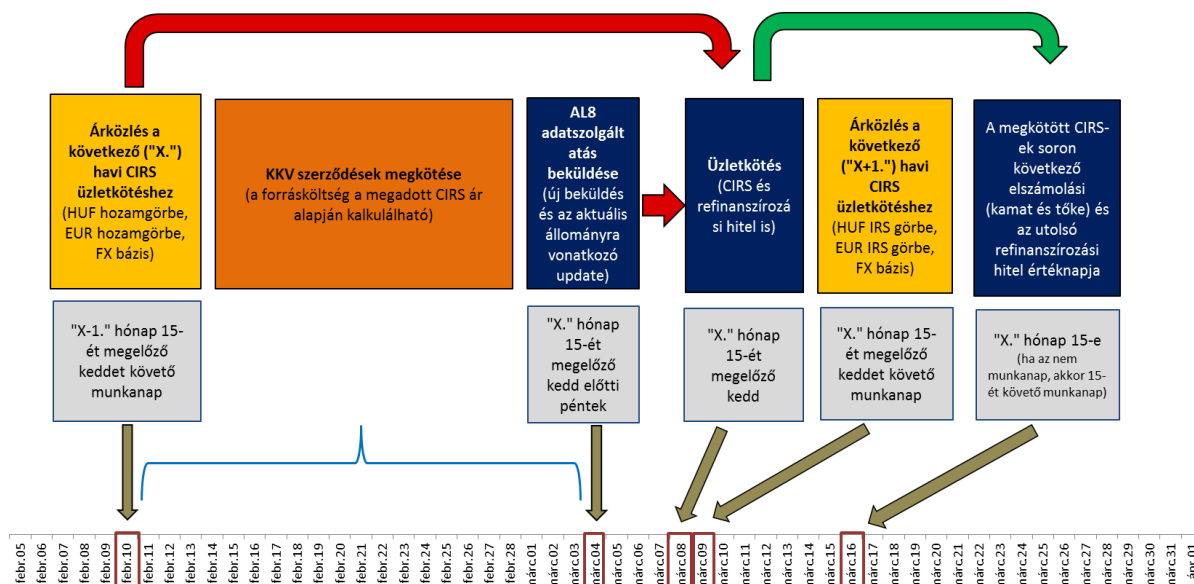
A lebonyolítás lépései:

1. MNB árközlés. Az MNB "X-1." hónap 15. napját megelőző keddi napot követő munkanapon – az előző napi záró piaci adatok alapján – közzéteszi a következő („X.”) hónapban megkötésre kerülő CIRS ügylet árát meghatározó paramétereket (HUF és EUR – 10 évre vonatkozó – hozamgörbe, EUR/HUF bázis görbe) az alábbi táblázat (CIRS árazási mátrix) szerint, valamint 2026 végéig az egyes értéknapokhoz tartozó HUF és EUR diszkontfaktorokat. Az éven belüli hozampontok az azokat közrefogó évek hozampontjainak lineáris interpolációjával kerülnek meghatározásra. (Az MNB 2016. január 11-én indikatív árat tesz közzé, ehhez kapcsolódóan februárban még nem történik üzletkötés. Az utolsó árközlésre 2016. december 14-én kerül sor.)

Futamidő	EUR hozam (%)	HUF hozam (%)	Bázis (bázispont)
1 év			
2 év			
3 év			
4 év			
5 év			
6 év			
7 év			
8 év			
9 év			
10 év			

2. AL8 adatszolgáltatás beküldése. Az „X.” hónap 15-ét (értéknap) megelőző kedd (üzletkötési nap) előtti pénteken 15:00-ig a hitelintézet beküldi az AL8 adatszolgáltatásban (a többi pillérben nyújtott hitelek adataitól elkülönítve, külön csv file-ban) 1) az addig megkötött (és az „X-1.” hónapban közzétett CIRS árazási mátrix alapján adódó forrásköltségből kiindulva árazott), de még nem jelentett KKV szerződések adatait, illetve 2) a korábban már jelentett KKV szerződések vonatkozásában – változás esetén – az aktuálisan fennálló állományt („ci” mező) módosítja. Mindkét esetben a fennálló állomány („ci”) mezőnek tárgyhoz 15. napjára kell vonatkoznia (ellentétben az első pillérrel), annak összegét – valamint a szerződéses összeget („ch”) is – euróban kell megadni. Insert adatszolgáltatás beküldésére legkésőbb 2016. december 30-án van lehetőség. Az MNB a következő munkanap 11:00 óráig kerettájékoztatót küld a hitelintézet részére, amely tartalmazza a megkötendő CIRS ügylet futamidő alatt elcserélt EUR tőkeösszegének elméleti maximumát (a mögöttes KKV Szerződések szerződéses összegei alapján), és a soron következő értéknap (alapesetben 15-e) során elcserélendő EUR tőkeösszeget; a kapcsolódó forintösszegek az üzletkötés napján az MNB által közzétett hivatalos EUR/HUF árfolyam alapján kerül majd meghatározásra, így ez a keretértékesítésben még nem szerepel.

4. ábra: A II. pillér technikai lebonyolításának folyamatábrája

3. Üzletkötési nap. Az „X.” hónap 15. napját (értéknapi) közvetlenül megelőző keddi napon a hitelintézet a 2. pontban meghatározottak szerint jelentett AL8 adatszolgáltatásban 1) Insertként beküldött KKV Szerződések pénzáramlásaival teljes mértékben megegyező pénzáramlással rendelkező CIRS ügyletet köt (amelynek futamideje alatt elcserélt tőkeösszege legfeljebb az Insertként beküldött KKV Szerződések aggregált szerződéses összege - „ch” mező - lehet); 2) a benyújtott KKV Szerződésekhez kapcsolódó aggregált aktuális állomány („ci” mező) összegében refinanszírozási kölcsönügyletet köt az MNB-vel. Az MNB a tényleges CIRS üzletkötési napon az MNB által közzétett hivatalos EUR/HUF árfolyamon átszámítva határozza meg az összes jövőbeni tőkecseréhez kapcsolódó forintösszeget és az – euróban jelentett KKV hitelekhez tartozó – refinanszírozási hitel összegét egyaránt, mind az egyes lehívások, mind a törlesztések vonatkozásában. Az MNB akkor köt egy CIRS-re vonatkozó üzletet a hitelintézettel, ha CIRS és a hozzá tartozó refinanszírozási hitel(ek) minden releváns adata összhangban van egymással.

A CIRS ügylet megkötése után – szintén havonta egyszer – fennáll a lehetőség (és egyúttal kötelezettség) azok pénzáramlásainak korrekciójára, azok teljes futamideje alatt, a KKV-k korábban ütemezettől eltérő lehívásai és törlesztései esetén⁴⁵. A pénzáramlás(ok) korrekciójára az adott CIRS ügylet üzletkötési napján alkalmazott EUR/HUF árfolyamon kerül sor a fizetendő kupon (fixált EUR kamatláb)változatlanul hagyása mellett.

4. Az üzletkötések értéknapija. A 3. pont szerint megkötött mindkét ügylet (refinanszírozási kölcsön és CIRS) – a CIRS esetében a soron következő – értéknapija az „X.” hónap 15. napja (amennyiben ez munkaszüneti nap, akkor az azt követő munkanap). Az MNB a 3. pontban meghatározott deviza összeget a hitelintézet – keretszerződés mellékletében megadott – devizaszámlájára elutalja, ellentétes irányú pénzmozgás esetén pedig a hitelintézetnek kell elutalnia az MNB-nek a Standard Settlement Instructions (SSI)-ban megadott számlájára.

Az AL8 adatszolgáltatás beküldésének, az árközléseknek, az üzletkötéseknek, illetve azok értéknapijainak ütemezése a lehívási időszak végéig az alábbi táblázatokban olvasható:

2016	AL8 adatszolgáltatás beküldése (új beküldés és az aktuális állományra vonatkozó update)	Üzletkötés (CIRS és refinanszírozási hitel is)	MNB árközlés a következő hónapra	Értéknapi (CIRS és refinanszírozási hitel is)
Január	-	-	11.* (hétfő)	-
Február	-	-	10. (szerda)	-
Március	4. (péntek)	8. (kedd)	9. (szerda)	16. (szerda)
Április	8. (péntek)	12. (kedd)	13. (szerda)	15. (péntek)
Május	6. (péntek)	10. (kedd)	11. (szerda)	17. (kedd)
Június	10. (péntek)	14. (kedd)	15. (szerda)	15. (szerda)
Július	8. (péntek)	12. (kedd)	13. (szerda)	15. (péntek)
Augusztus	5. (péntek)	9. (kedd)	10. (szerda)	15. (hétfő)
Szeptember	9. (péntek)	13. (kedd)	14. (szerda)	15. (csütörtök)
Október	7. (péntek)	11. (kedd)	12. (szerda)	17. (hétfő)
November	4. (péntek)	8. (kedd)	9. (szerda)	15. (kedd)
December	9. (péntek)	13. (kedd)	14. (szerda)	15. (csütörtök)
December	27-30. (kedd-péntek)**	-	-	-

*: indikatív árközlés; ehhez kapcsolódóan nem történik üzletkötés

** : csak a korábban nem jelentett szerződések beküldése a fennálló állomány megjelölése nélkül.

⁴⁵ Amennyiben 90 napon túli késedelembe esik a kvv adós vagy meg nem engedett módon átstrukturálásra kerül a hitel, akkor a soron következő értéknapi – a megelőző keddi üzletkötés alapján – a refinanszírozási hitel is esedékessé válik. Ezzel összhangban a CIRS pénzáramlásait is korrigálni szükséges.

2017	AL8 adatszolgáltatás beküldése (csak update az aktuális állományra vonatkozóan)	Üzletkötés (CIRS és refinanszírozási hitel is)	MNB árközlés a következő hónapra	Értéknapi (CIRS és refinanszírozási hitel is)
Január	6. (péntek)	10. (kedd)*	-	16. (hétfő)
Február	10. (péntek)	14. (kedd)	-	15. (szerda)
Március	10. (péntek)	14. (kedd)	-	16. (csütörtök)
Április	7. (péntek)	11. (kedd)	-	18. (kedd)
Május	5. (péntek)	9. (kedd)	-	15. (hétfő)
Június	9. (péntek)	13. (kedd)	-	15. (csütörtök)
Július	7. (péntek)	11. (kedd)	-	17. (hétfő)
Augusztus	4. (péntek)	8. (kedd)	-	15. (kedd)
Szeptember	8. (péntek)	12. (kedd)	-	15. (péntek)
Október	6. (péntek)	10. (kedd)	-	16. (hétfő)
November	10. (péntek)	14. (kedd)	-	15. (szerda)
December	8. (péntek)	12. (kedd)	-	15. (péntek)

**: utoljára ekkor van lehetőség új CIRS kötésre, ezt követően csak a meglévő pénzáramlások módosíthatók*

A CIRS ügyletek keretében mind kezdeti, mind változó margin alkalmazására sor kerül. A margin összeget forintban kell elhelyezni és ott tartani az MNB által erre a célra nyitott és vezetett fedezeti alszámlán, amelynek mindenkor egyenlege az MNB javára óvadékkul szolgál a CIRS ügyletből eredő követelése biztosítékként. A margin összege naponta kerül elszámolásra a Hitelintézet pénzforgalmi számlája és a fedezeti alszámla (margin számla) között VIBER üzemidőben. A fedezetként elhelyezett összegre a jegybanki alapkamattal megegyező kamat fizetendő. A margin az EUR/HUF árfolyam változása kockázatának fedezésére, illetve a lentiek szerint a refinanszírozási hitel felmondását követő elszámolásra szolgál. A kezdeti margin mértéke 4%; a változó margin kétoldalúan az MNB által közzétett mindenkor EUR/HUF árfolyam változását követi.

A benyújtott KKV Szerződésekhez kapcsolódó pénzáramlások megváltozása (pl. előtörlesztés; tervezettől eltérő folyósítási ütemezés; KKV Szerződés felmondása) esetén az érintett tőkeösszegek cseréjére névleges értéken (azaz a hozamgörbék időközbeni elmozdulásának figyelmen kívül hagyása mellett) kerül sor azzal, hogy az MNB és a hitelintézet a pénzáramlás megváltozásának a CIRS ügylet árára gyakorolt hatása tekintetében elszámol (lásd 4.4. pont).

2.4. A CIRS ügylet lezárása a keretszerződés felmondása esetén

Amennyiben az MNB az NHP harmadik szakaszára vonatkozó keretszerződést az összes KKV Szerződés alapján nyújtott finanszírozás tekintetében felmondja és a hitelintézetnek a keretszerződés alapján fennálló teljes tartozása esedékessé válik, úgy a hitelintézet CIRS ügyletei a felmondás hatályba lépésének napján rendkívüli üzletkötés keretében – a felhalmozott kamatok elszámolása mellett – névleges értéken lezárásra kerülnek az alábbiak szerint. A hitelintézet teljesíti a CIRS alapján fennálló euro tőketartozását a lezárás napjáig esedékes felhalmozott kamattal együtt, az MNB pedig a CIRS alapján fennálló forint tőketartozását fizeti meg. Amennyiben a hitelintézet az euro tartozását nem fizeti meg az esedékesség napján 16.00 óráig, az MNB a CIRS alapján euróban fennálló követelését az általa közzétett aznapi hivatalos EUR/HUF árfolyamon átszámítja forintra, majd a CIRS alapján fennálló forinttartozásával szemben beszámítja, és a különbözettel elszámol a hitelintézettel, igénybe véve a margin számla egyenlegét is. A margin számlán a CIRS lezárását követően fennmaradó összeggel való elszámolás VIBER zárás után történik, és azt az MNB a hitelintézettel szembeni bármely fedezett hitelből eredő követelésé(i)vel szemben jogosult beszámítani. A CIRS lezárását követő napon, amennyiben a hitelintézet MNB felé fennálló tartozásának nem tesz eleget, az MNB jogosult a fennmaradó hitelkövetelésének euróban fennálló KKV-követelésekkel (ideértve a hitelintézetnek a Levelezettel szemben euróban fennálló követelését is) fedezett részét euróra átszámítani az aznapi hivatalos EUR/HUF árfolyamon (amelyről az MNB a hitelintézetet tájékoztatja), ezt követően a hitelintézet tartozásának ezen része euróban áll fenn az MNB-vel szemben, amelyre az Európai Központi Bank mindenkor alapkamata + 2 %-nak megfelelő késedelmi kamatot számít fel.

3. A BEFOGADHATÓ ÉS REFINANSZÍROZÁSRA AZ MNB-HEZ ELJUTTATOTT KKV-HITELSZERZŐDÉSEK ADATAINAK JELENTÉSE AZ MNB FELÉ ÉS AZ ADATÁLLOMÁNY NAPRAKÉSZEN TARTÁSA

3.1. A részt vevő partnerektől elvárt rendszeres jelentési kötelezettség a KKV-hitelek tekintetében

A program I. és II. pillérének keretében a hitelintézeteknek az általuk, illetve a levelezett hitelintézeteik, valamint a rajtuk keresztül részt vevő pénzügyi vállalkozások által a program keretében nyújtott KKV-hitelekről folyamatosan adatot kell szolgáltatniuk az MNB részére.

A beküldött adatok – formai és tartalmi ellenőrzést is magába foglaló – feldolgozásának eredményéről az MNB a 2.2. pontban említett csatornán keresztül minden esetben visszajelzést küld a beküldőnek, hiba esetén a hibás rekordokként külön-külön megjelölve a hiba okát.

Az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás adattábláját és kitöltési előírásait az adatszolgáltatási MNB rendelet tartalmazza. Az adattábla és a kitöltési előírások elérhetősége:

www.mnb.hu/letoltes/2013-8-rendelet.zip

Az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás kitöltéséhez szükséges kódokat, valamint a kitöltést és az MNB-nek való beküldését segítő módszertani útmutatást – így különösen az adattartalomra vonatkozó részletes magyarázatot, a tábla beküldendő adatstruktúráját, az adatok beküldésének és az MNB válaszüzenete visszaküldésének csatornáját és formátumát, valamint az MNB által a befogadásakor alkalmazott ellenőrzési szabályokat – az adatszolgáltatási MNB rendelet 3. mellékletében nevesített, az MNB honlapján közzétett módszertani útmutató tartalmazza. A módszertani útmutató elérhetősége:

www.mnb.hu/letoltes/al8-modszertani-segedlet.doc

A hitelintézetnek különösen ügyelnie kell az adatok helyességére és mindenkor frissességére, mert azok valóságtartalmát az MNB ellenőrizni fogja. Az MNB ellenőrzési hatáskörébe tartozó jogszabályok megsértése esetén az MNB tv.⁴⁶ alapján további intézkedést alkalmazhat, illetve bírságot szabhat ki, amelynek összege az MNB tv. 76. § (1) és (2) bekezdése alapján százezer forinttól kétmilliárd forintig, illetve az éves felügyeleti díj 200%-ig terjedhet, ha ez utóbbi összeg meghaladja a kétmilliárd forintot.

3.2. Az MNB joga további, eseti adatszolgáltatás kérésére

Az MNB adatszolgáltatást kérhet a programhoz kapcsolódóan mind a hitelintézettől és a pénzügyi vállalkozástól, mind közvetlenül azok KKV ügyfelétől. Az MNB ilyen eseti adatkérést elsősorban akkor fog eszközölni, ha valamely utólagos ellenőrzés során egy vagy több KKV hitelszerződéssel kapcsolatban inkonzisztenciát talál vagy egyéb tisztázandó körülmény merül fel, melynek tisztázása fontos a program integritása és célnak megfelelő működése szempontjából. Emellett az MNB jogosult szűrőpróbaszerűen is ellenőrizni a program feltételeinek való megfelelést. Ezen eseti adatkéréseket az MNB minden esetben írásban, az érintett hitelszerződés(ek) azonosítójára való hivatkozással fogja megtenni.

4. A BEFOGADOTT ÉS ÉRVÉNYES KKV-HITELEK ADATAI ALAPJÁN AZ MNB ÁLTAL NYÚJTOTT REFINANSZÍROZÁSI HITEL FOLYÓSÍTÁSA, A CIRS ÜGYLET MEGKÖTÉSE ÉS A HITELEK FEDEZETKÉNT VALÓ ÉRVÉNYESÜLÉSE

4.1. Az MNB által az adott hitelintézetre vonatkozóan beküldött KKV-hitelekből számított lehívható refinanszírozási hitel kiszámítása

⁴⁶ A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény

A hitelintézeteknek az I. pillérben minden nap 15:00-ig , a II. pillérben havonta egyszer van lehetőségük a 3.1. pontban hivatkozott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően a GIROHálón keresztül, „csv” file formájában teljesíteni a programban való részvétel követelményeinek megfelelő, KKV-kkal megkötött hitelszerződésekre vonatkozó, AL8 azonosító kódú adatszolgáltatást az MNB felé (a II. pillér keretében nyújtott hitelek adatait a többi pillérben nyújtott hitelek adataitól elkülönítve, külön csv file-ban kell beküldeni). A hitelintézet lehívható hitelkeretének megállapítása az „A hitel fennálló (aktuális) állománya”-ként („ci” mező) jelentett összeg alapján történik. Az I. pillérben a következő napra vonatkozó, a II. pillérben a következő keddi üzletkötési napra (15-i értéknappal) vonatkozó lehívható hitelkeretbe abban az esetben számít bele a mezőben szereplő összeg, ha a „cc” mezőben megjelölt folyósítási dátum nem későbbi a következő üzletkötéshez kapcsolódó jegybanki folyósítási dátumnál. Ennek megfelelően az I. pillérben a T napi üzletkötésre vonatkozó lehívható hitelkeret T-1 napon történő – az aznap 15:00-ig beérkezett új és frissített adatokra épülő – megállapításakor legkésőbb a T napi folyósítási dátummal rendelkező soroknál szereplő „ci” mezőket összesíti a rendszer az aktív státuszú hitelek esetében.

A mezőben szereplő összeg részfolyósítások miatti növekedését és törlesztések miatti csökkenését a hitelintézet az I. pillér esetében a változást megelőző napon, a II. pillér esetében a 15-i értéknapot megelőző keddi munkanap előtti pénteki napon (lásd 2. fejezet) 15 óráig köteles jelenteni annak érdekében, hogy a követelés megváltozását az MNB már az esedékesség napján figyelembe tudja venni a lehívható hitelkeret megállapításakor. A lehívható hitelkeretnek a hitelintézet által korábban már lehívott összegekkel csökkentett értéke a fennmaradó lehívható hitelkeret, amelyet a hitelintézet a T üzletkötési napon köteles lehívni. A 90 napon túli késedelemmel érintett („cl” mező alapján) és az átstrukturált („cm” mező alapján) hitelek nem kerülnek figyelembe vételre a hitelkeret megállapításakor (az MNB automatikusan inaktívnak kezeli ezeket), így ilyen események bekövetkezésekor ezen követelések összegével csökken a hitelintézet lehívható hitelkerete. Amennyiben ennek eredményeképp a hitelkeret a hitelintézetnél lévő refinanszírozási kölcsönök összegénél alacsonyabb szintre csökken, a különbözet törlesztésére kerül sor.

Az MNB a hitelintézet részére az I. pillér esetében VIBER záráskor a 3. melléklet szerinti tájékoztató levelet küld a GIROHálón keresztül a fennmaradó lehívható hitelkeretről a T üzletkötési napra vonatkozóan, míg a II. pillér esetében havonta egyszer az adatszolgáltatás beérkezését követő munkanap 11.00 óráig a soron következő keddi üzletkötésre vonatkozóan ugyanezen a csatornán.

4.2. Az MNB által nyújtott refinanszírozási hitel üzletkötési folyamata

A refinanszírozási hitelügylet (hitelfelvét illetve törlesztés) megkötése a Pénz- és devizapiac igazgatóságon keresztül történik. A hitelintézetek az I. pillér esetében minden nap, a II. pillér esetében az adott hónap egyetlen üzletkötési napján (15-e előtti keddi munkanap) 13:00 és 15:00 óra között kötelesek a hitelügylet megkötésére a Fennmaradó Lehívható Hitelkeret mértékéig (Lásd 2.1, 2.2.6., valamint 4.1. pontok). Az üzletkötés Reuters dealingen „HUNB” illetve ennek hiányában hangrögzítő telefonon történhet. Az üzletkötés során a felek a következő paramétereket rögzítik: üzletkötő hitelintézet neve, üzletkötés értéknappja, üzletkötés összege és iránya (hitelfelvét illetve törlesztés), pillér meghatározása (I. pillér vagy II. pillér). Telefonos üzletkötés esetén az ellenőrzések kiegészítése érdekében kérjük a partnertől, hogy a megkötött üzletről konfirmációs visszaigazolást küldjön a pdbobackoffice@mnbb.hu e-mail címre. Az első pillér esetében az MNB 2026. december 31-i, a második pillér esetében 2026. december 15-i lejáratú refinanszírozási hitelügyleteket köt a hitelintézetekkel, de azok tényleges lejáratja és törlesztési időpontjai – a Terméktájékoztató keretei között – a refinanszírozott KKV-kölcsönök törlesztéseivel igazodik (kivéve azt az esetet, ha a KKV hitel lejáratja meghaladja a 10 évet, de a refinanszírozási hitel fennmaradó része ekkor is esedékes 10 év után; ilyenkor csak a futamidő első 10 évében kell igazodniuk a törlesztéseknek egymáshoz).

4.3. A CIRS üzletkötésének folyamata a II. pillérben

A hitelintézetek a 2.3 pontban részletezett üzletkötési napokon köthetnek új ügyletet az MNB által egy hónappal korábban, előre meghirdetett paraméterek (CIRS árazási mátrix, diszkontfaktorok) és a kötés napján az MNB által közzétett hivatalos EUR/HUF devizaárfolyam alkalmazásával. Ugyanezek a napokon van lehetőség a korábban

megkötött CIRS ügyletek pénzáramlásainak módosítására, amennyiben a mögöttes KKV ügyletek korábban várt (és a megkötött CIRS ügyletek pénzáramlásaiban is megtestesülő) hitellehívásaiban vagy törlesztéseiben változás áll be.

Az új CIRS ügyletek megkötése során a hitelintézet megküldi az MNB részére az adott CIRS ügylet összes pénzáramlását (tőke- és kamatlefutás) a futamidő végéig, amely a tőkelefutás tekintetében összhangban áll a mögöttes KKV Szerződések várható hitellehívásaival⁴⁷ és hiteltörlesztéseivel. A megkötött CIRS ügylet tárgyható 15-én (ha az nem munkanapra esik, akkor az azt követő első munkanapon) elcsereált tőkeösszegnek (principal) meg kell egyeznie az üzletkötést megelőző pénteki napon beküldött AL8 adatszolgáltatásban először jelentett („Insert”) KKV hitelek tárgyható 15-ére vonatkozó aktuális állományának („ci” mező) összegével. Korábbi CIRS ügyletek pénzáramlásainak korrigálásakor az adott CIRS ügylet indulásakor alkalmazott EUR/HUF árfolyam és hozamgörbék szerint (azaz „névértéken”) kerül sor a pénzáramlások korrekciójára (figyelembe véve a felhalmozott kamatot).

A refiananszírozási hitel kamatfizetésével való összhang miatt a forintlábbon 0% az MNB által fizetett fix kamat, így a fix euro kamatban tükröződik az árazáskori EUR és HUF hozamgörbe, az FX bázis görbéje és egyéb hatások egyaránt.

A CIRS cash-flow-kat tartalmazó Swap Manager (SWPM) fájlokat a Bloomberg zárt levelezőrendszerén keresztül (azaz Bloomberg terminálról az SWPM „Send” funkciójának segítségével) a devizanhp@bloomberg.net címre kell beküldeni⁴⁸. Az egyes CIRS pénzáramlások – fentiek szerinti paraméterezés mellett – beküldésére az üzletkötési napokon 12.00-13.00 között van lehetőség. Az MNB az árazás (kialakult fix euro kupon) ellenőrzését követően 15.30-ig igazolja vissza az üzlet megkötését. Az ellenőrzés és a visszaigazolás az ár helyességére utal, így az nem jelenti a pénzáramlás helyességének MNB általi elismerését. Amennyiben az MNB ezt követően bármilyen hibát, inkonzisztenciát észlel az átküldött pénzáramlásban, másnap 13.00-ig kérheti a Hitelintézettől a pénzáramlás javítását, aki annak köteles eleget tenni. Amennyiben a későbbiekben (akár két üzletkötési nap között) derül fény – akár a CIRS mögötti KKV Szerződések pénzáramlásai MNB általi bekérésének és ellenőrzésének eredményeképp – a CIRS üzletkötés során küldött pénzáramlás hibájára, a hitelintézet köteles a soron következő üzletkötési napon az MNB felszólítására korrigálni az adott CIRS pénzáramlását.

4.4. A CIRS kuponjának pénzáramlások módosulása miatti megváltozása

Amennyiben a későbbiekben a mögöttes KKV hitelek pénzáramlásának bármilyen okból (pl. hibás pénzáramlás javítása; tervezettől eltérő lehívási ütemezés; előtörlesztés; a törlesztés ütemezésének megváltoztatása) történő módosulása miatt megváltozik a CIRS ügylet pénzáramlása, akkor a CIRS teljes futamidejére a legfrissebb pénzáramlásnak megfelelő – de a CIRS eredeti megkötéséhez kapcsolódóan közzétett árazási mátrix és diszkontfaktorok alapján kalkulált – kupon kerül alkalmazásra, azaz a mindenkori euro tőkeösszegre ekkora kamatot fizet a Hitelintézet (negatív kupon esetén az MNB). Jóllehet a módosított CIRS pénzáramlást a változás ismertté válása után soron következő CIRS üzletkötési napon – az előző pontban meghatározott csatornán keresztül – be kell küldenie a hitelintézetnek, a kupon megváltoztatására és visszamenőleges kamatkülönbözet-elszámolásra csak évente egyszer, minden év márciusában kerül sor az alábbiak szerint:

- Kuponváltoztatás előretétekintve: minden CIRS ügylet vonatkozásában a februárig beküldött legutolsó pénzáramlásnak megfelelően új fix kupon kerül meghatározásra (induláskori hozamgörbék alapján), amennyiben változott a pénzáramlás az adott CIRS első üzletkötése, illetve legutóbbi kuponváltoztatása óta; az elszámolás időpontjától kezdve, azaz a márciusi értéknaptól ez a felülvizsgált kupon kerül

⁴⁷ Amennyiben nem jelezhető előre a KKV általi lehívás, akkor a KKV Szerződés rendelkezésre tartási időszakának végére (illetve az azt követő 15-ére) célszerű ütemezni ezt a folyósítást a CIRS pénzáramlásának meghatározása során.

⁴⁸ Kizárólag Bloomberg terminállal nem rendelkező hitelintézetek, vagy a Bloombergen való beküldés technikai akadályai esetén a terminállal rendelkező hitelintézetek is a 4. számú mellékletben szereplő mintatáblázat alapján a GIROHálón keresztül xls vagy.xlsx formátumban küldhetik be az egyes CIRS pénzáramlásokat. A file neve: GGG_NHP_CIRS_ÉÉÉÉHHNN_SS.xls, ahol GGG a hitelintézet GIRO kódja; ÉÉÉÉ év 4 karakteren; HH hónap 2 karakteren; NN nap 2 karakteren; SS Napon belüli sorszám, napon belül nem lehet azonos. A CIRS üzlet visszaigazolása (a fix euró kupont illetően) ebben az esetben hangrögzítő telefonon keresztül történik. Az üzletkötésről részletes confirmációt minden esetben a GIROHálón keresztül kap a hitelintézet.

megfizetésre az ügylet hátralévő futamideje alatt (illetve egy újabb március kuponmódosításig újabb pénzáramlás-módosulás esetén).

- **Visszamenőleges elszámolás:** a fentiek szerint számított módosított kupon és a legutóbbi módosításkor (annak hiányában a CIRS indulásakor) rögzített kupon különbözetével az MNB visszamenőlegesen elszámol a hitelintézettel. Az egyes hónapokban fennálló tőkeösszegek után adódó kamatkülönbözetek a kamatfizetés értéknapjától az időszak EONIA kamatlábaival kerülnek felkamatolásra (napi tőkésítés mellett) az aktuális elszámolás értéknapjára, amely megegyezik a március közepi értéknappal. A kamatkülönbözet elszámolására nem kerül sor, amennyiben az elszámolandó összeg 100 euro alatti.

4.5. A CIRS ügyletek lebonyolításának folyamata a II. pillérben

Az újonnan megkötött CIRS ügyletek elcsereált tőkeösszegeinek és kamatfizetések elszámolása minden tárgyhoz 15-én (ha az nem munkanapra esik, akkor az azt követő első munkanapon) PaP elven (Payment after Payment elv, ami azt jelenti, hogy az MNB az ügyletből eredő fizetési kötelezettségének csak az ügyfél fizetési teljesítésének megtörténte után tesz eleget), VIBER üzemidőben történik.

Ugyanezek az értéknapokon, havonta egyszer történik meg a korábban megkötött CIRS ügyletek tőkeösszegeinek és kamatfizetések elszámolása is a legutoljára küldött korrekciónak megfelelően, szintén PaP-elven, VIBER üzemidőben. A tőkeösszegek elszámolása névleges értéken történik, valamint az MNB és a hitelintézet a felhalmozott kamatok tekintetében elszámol. Az MNB a tőke és kamatfizetések tekintetében az EUR és HUF lábon is nettósítást alkalmaz ugyanarra az értéknapra vonatkozóan.

Az új CIRS ügylet feldolgozását követően az ügyfél confirmációt kap a megkötött ügylet adataival a GiroHáló Giro File csatornán keresztül.

4.6. Az MNB által nyújtott refinanszírozási hitellel kapcsolatos visszaigazolás és a hitel folyósítása

A hitelfolyósítás T napon, illetve II. pillérben az adott hónap 15-én történik oly módon, hogy a hitelösszeg jóváírásra kerül a hitelintézet pénzforgalmi számláján VIBER zárás után az üzletkötésnek megfelelően.

A refinanszírozási hitel törlesztése esetén (MNB-s hitel összegének csökkenése) a törlesztendő összeggel az üzletkötésnek megfelelően kerül terhelésre a hitelintézet pénzforgalmi számláját szintén VIBER zárás követően.

A hitelnyújtásról illetve a törlesztésről confirmációt kap a hitelintézet az üzletkötés napján (T nap), a GiroHáló GIROFile 'szamvez' csatornán keresztül. A visszaigazolás tartalmazza a referenciaszámot, az üzletkötés napját (T nap), az értéknapot (T nap), a hitel, illetve az törlesztés összegét és a devizanemet (HUF).

A visszaigazolásról szóló, MS word formátumú file neve:

GGG_NHP_CONFO_XXXX.DOC

ahol GGG a bank GIRO kódja

XXXX egy egyedi MNB azonosító

A confirmációs file tartalmát a 3. sz. melléklet tartalmazza.

A hitelt érintő tranzakciók tényleges könyveléséről a hitelintézet a napvégi MNB pénzforgalmi számlakivonatokon (lásd MNB ÁÜF) is értesül.

4.7. A befogadott KKV-hitelek fedezetként való elfogadása és a fedezeti „poolba” (bruttó limitbe) való beszámítása

A hitelintézet által beküldött, KKV Szerződésekre vonatkozó adatok alapján számolja ki az MNB azt, hogy a feltételeknek megfelelő és az adatbázisban aktívként nyilvántartott Hitelkövetelések mekkora fedezeti értékű jelzálogjogot jelentenek. Ezek fedezeti értéke hozzáadódik a hitelintézet által értékpapírban a normál fedezeti körben megképzett jegybanki napközbeni hitelkerethez (MNB limit, lásd „A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételei”). A hitelkeret módosítás a KKV-hitelfedezetek aktuális fedezeti értékével naponta egyszer, a nap végén (VIBER zárás után) történik. A hitelkeret változásáról – mint értékpapír mozgás esetén is – (az MNB ÁÜF-ben specifikált) MT581 SWIFT

üzenetet kap a hitelintézet, mely tartalmazza a fedezetre vonatkozó információkat. Mivel a Hitelkövetelések fedezeti értéke csak részbeni fedezetet biztosít a folyósítandó NHP hitelnek, ezért a hiányzó fedezetet „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározottak szerinti fedezet nyújtásával szükséges pótolni.

A Hitelkövetelés jelzőként csak a program két pillérének keretében nyújtott hitelek fedezeteként használható fel. A fedezeti érték kiindulópontja a hitelek és pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott kölcsönök aktuális tőkeösszege („a hitel fennálló (aktuális) állománya” nevű, „ci” mezőben szereplő összeg). Ezt az értéket a vonatkozó haircuttal csökkentve, és a II. pillér esetében a mindenkori EUR/HUF árfolyam alapján számítódik a fedezeti érték. A fedezeti érték attól függ, hogy az adott KKV hitel mekkora hányada mögött van az MNB által fedezeti szintet befolyásolóként elismert garanciaszervezet által nyújtott garancia. A garanciahányad alapján öt sávot képzett az MNB, sávonként különböző haircut értékkel (lásd 1.7. pont). Az MNB fedezetkezelési rendszere minden haircut-sávot egy technikai instrumentumként kezel. A fedezetek között a garancia mértékétől függően a megfelelő instrumentum kerül zárolásra (fedezet növelés), és zárfeloldásra (fedezet csökkenés). Fedezet mozgás naponta történik. Az előző nap zárolt fedezetek feloldásra, a tárgynapon aktuális KKV hitelállomány (teljes lehívható hitelkeret) alapján megállapított fedezetek zárolásra kerülnek. Nettó fedezetnövelés történik mikor új (insert) KKV hitel kerül beküldésre vagy újabb részletfolyósítás történik, nettó fedezet csökkenés történik a KKV hitel inaktíválása (pl. 90 napon túli késedelme, átstrukturálása), valamint törlesztése esetén. A fedezetmozgásról kapott MT581 SWIFT üzenet 72 mezője tartalmazza a haircut sávnak megfelelő instrumentum azonosítóját és nevét. Így nyomon követhető, hogy haircut sávonként milyen fedezetmozgás történik.

Hitelfolyósítás, -törlesztés VIBER zárás után történik. A pénzforgalmi számlán való könyveléssel párhuzamosan az MNB-s hitel tőkeösszegének növekedése (folyósítás) csökkentti, csökkenése (törlesztés) növeli a hitelintézet szabad napközbeni hitelkeretét. A hitelkeret módosításról MT581 SWIFT üzenet kerül kiküldésre. Az MNB ÁÜF általános szabályai szerint a hitel mögött lévő, a törlesztéssel felszabaduló napközbeni hitelkeret felhasználható a hitel törlesztésére.

Fedezethiány (normál fedezeti kört és az NHP-s Hitelköveteléseket is figyelembe véve) esetén a hitel folyósításra kerül, a hiányzó fedezetre minimum egyenleg kerül beállításra, melyet az MT581 SWIFT üzenet 72 mezőjében szereplő /POSLIMIT/ kódszó jelez, a mögötte lévő minimum egyenleg érték szerepeltetésével. Minimum egyenleget másnap délig fedezet pótlással (értékpapír zárolással) meg kell szüntetni. Ennek nem teljesülése esetén a hitelintézet fedezett hitelei felmondásra, fedezetei pedig kényszerértékesítésre kerülnek. (Minimum egyenleg: a hitelintézet pénzforgalmi számlájának egyenlege nem csökkenhet a minimum egyenleg alá.)

A napvégi pénzforgalmi bankszámlakivonaton kívül a BKR KERET értesítő tartalmazza a hitelt, mint hitelkeretet csökkentő tényezőt.

5. AZ MNB-HEZ BENYÚJTOTT KKV-HITELSZERZŐDÉSEK EGY EREDETI PÉLDÁNYÁNAK MNB-HEZ VALÓ ELJUTTATÁSA

Azon hitelintézetek, amelyek az 1.7. pontban rögzítettek szerint úgy döntenek – ezt a Keretszerződésben feltüntetve - hogy az MNB által nyújtott refinanszírozási hitelt teljes egészében jegybankképes értékpapírokból álló fedezeteikkel fedezik, mentesülnek a jelen fejezetben rögzített kötelezettségek alól.

A hitelintézet a nyújtott és MNB-vel refinanszírozottni kívánt Hitelkövetelések szerződéseinek egy eredeti példányát, valamint a biztosítékokhoz kapcsolódóan előírt dokumentumokat legkésőbb az ezen hitelek folyósításának napján 13:00-ig köteles az MNB expedíciójára (1054 Budapest, Kiss Ernő u. 1.) eljuttatni. 13:00 óra után az MNB Expedíciója nem vesz át NHP dokumentumokat.

A hitelintézet minden hitelszerződés, illetve ahhoz kapcsolt egyedi irat elé egy MNB által kialakított és kötelezővé tett **egy oldalas formanyomtatványt (Fedlap, lásd az 2. számú mellékletet) tölt ki** megjelölve rajta a saját 3 karakterből álló GIRO (Bank-) kódjukat és az általuk a szerződésnek adott egyedi azonosítót (szerződésszámot). Fontos, hogy ez az azonosító egyezzen meg az AL8 adatszolgáltatásban szereplő azonosítóval.

Az egyszerre beküldött vagy behozott iratkötegek mellé a hitelintézet mellékel egy, a behozott iratokat tételesen felsoroló és azok számát tartalmazó **Iratösszesítő ívet 2 példányban (formanyomtatványt lásd 1. számú mellékletben)**, az iratok MNB általi átvételét megkönnyítendő.

Az MNB iratkezelésért felelős kollégái sommásan veszik át az iratösszesítő ív alapján a beérkezett szerződéseket és az iratösszesítő ívet időbélyegzővel látják el, majd az egyik példányt átadják a hitelintézet kézbesítője részére. Ha az iratösszesítő és a dokumentumok átvételkor hibás adatokat észlelnek, nem kerül sor az átvételre.

Az MNB utólag ellenőrzi, hogy a hitelintézet minden elektronikusan bejelentett KKV Szerződésének egy eredeti példányát a szükséges mellékletekkel együtt átadta-e, ha hiányt tapasztal, annak pótlására felszólítja a hitelintézetet. Az átadott dokumentumok tartalmát a későbbiekben az MNB utólag bármikor ellenőrizheti.

Módosított szerződést (a szerződésszám változatlan, de a mögöttes szerződés módosult) a módosítás hatályba lépését követő munkanap 13:00-ig kell leadni az MNB expedícióján. A szerződés Fedlapján ekkor be kell jelölni, hogy „Módosított szerződés”-ről van szó.

A Fedlapon azt is fel kell tüntetni, ha az adott papír alapú hitelszerződés, illetve a hozzá kapcsolt egyedi irat több KKV /AL8 azonosítóhoz tartozik. A szerződés Fedlapján ekkor be kell jelölni, hogy „Egy szerződés – több KKV azonosító”, és a KKV azonosítók sorában az összes AL8 azonosítót fel kell sorolni, vesszővel elválasztva.

6. A LEBONYOLÍTÁS SORÁN FELMERÜLŐ KÉRDÉSEK, RENDKÍVÜLI HELYZETEK KEZELÉSE, KAPCSOLATTARTÁS (KIZÁRÓLAG HITELINTÉZETEK SZÁMÁRA)

Az itt található elérhetőségek kizárólag a hitelintézetek számára állnak fenn. A programban hitellel rendelkező vagy hitelt felvenni szándékozó KKV-k a hitelintézetekhez fordulhatnak kérdéseikkel, illetve a novekedesihitel.hu oldalon tájékozódhatnak a program további részleteiről, panaszukat pedig az [itt](#) található űrlap elküldésével jelezhetik.

6.1. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei a KKV-hiteladatok beküldésével, valamint az üzletkötéssel kapcsolatos kérdések esetén

Kapcsolattartás módja elsődlegesen a Reuters dealing "HUNB", ennek hiányában hangrögzítő telefonon az MNB üzletkötőinek alábbi elérhetőségein:

Mucsi Balázs 473-4011

Halászné Úr Emese 473-4013,

Varga Márton 473-4020

Végh Zoltán 473-4019

Balogh-Sólya Krisztina 473-4018

Fazekasné Szikra Ágnes 473-4017,

Pivarcsi Ágnes 473-4014

6.2. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei a hitelfolyósítás elszámolása, számlainformációk, valamint a fedezeti pool-al kapcsolatos kérdések esetén

A hitelfolyósítás és törlesztés elszámolása és konfirmációk:

Treasury back office osztály: 428-2681

Email: pdbobackoffice@mnbb.hu

A kapcsolódó számlaműveletek és fedezetkezelés

Bajkai Gabriella: 428-2682

Email: bmfviber@mnbb.hu

6.3. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei az NHP program általános üzleti és jogi paramétereivel kapcsolatos kérdések esetén

Az általános üzleti és jogi kérdéseket kérjük az NHPinfo@mnbb.hu email címre küldeni.

6.4. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei iratkezelési (szerződések eljuttatása) kérdésekben

A dokumentumok eljuttatása:

1054 Budapest, Kiss Ernő u. 1.

Iratkezeléssel kapcsolatos kérdések:

428 2600/1368

Email: iratkezeles@mnbb.hu

7. MELLÉKLETEK

1. [Iratösszesítő ív](#)

2. [Fedlap](#)

3. *Konfirmáció*

[Konfirmációs minta hitelre](#)

[Konfirmációs minta törlesztésre](#)

[Tájékoztató hitelkeretről](#)

[Tájékoztató hitelkeretről II.pillér](#)

4. [CIRS Cash-flow mintatáblázat](#)

5. [Technikai segédlet a CIRS árazásához](#)